

BRØNDERSLEV KOMMUNE

§ 12 godkendelse

til kvægproduktion beliggende

© cowi

**Taksvej 45,
9700 Brønderslev**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12 godkendelse til kvægproduktion på Taksvej 45, 9700 Brønderslev

Dato: 24. januar 2012

Virksomhedens navn: Klovborg I/S

CVR-nr: 29255474

CHR-nr.: 38330

Ejerlav	Matrikelnummer
----------------	-----------------------

Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	22cd
Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	9ad
Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	35d
Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	10ai
Gerndrup Gde., Ø. Brønderslev	2ai
Gerndrup Gde., Ø. Brønderslev	1ad
Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	12t
Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev	77a

Ejendomsnummer: 8100005486

Adresse: Taksvej 45

Virksomheds ejer: Lars H. Pedersen

Ansøger: LandboNord på vegne af Lars H. Pedersen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Allan Olesen –
e-mail: ako@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Lars H. Pedersen, Taksvej 45, 9700 Brønderslev
- Miljøministeren: Naturstyrelsen, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: aal@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7. 2 sal, Postboks 1826, 9000 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk
- Christian Søndergaard ;Engvej 19 ;9700 Brønderslev
- Ole Helledie; Engvej 55; 9700 Brønderslev
- Jørn Holm Jensen; Engvej 86; 9700 Brønderslev
- Brian Sørup Jensen; Granvej 23; 9700 Brønderslev
- Anni Bro Simoni ;Taksvej 2 ;9700 Brønderslev
- Erik Møller Larsen; Taksvej 6; 9700 Brønderslev
- Andreas Peter Piil; Taksvej 10; 9700 Brønderslev
- Svend Aage Lassen; Taksvej 58; 9700 Brønderslev
- Christian Bech Drejer; Øster Brønderslevvej 54; 9700 Brønderslev

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schönberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Voer Å Sportsfiskerforening e-mail: Steen@voeraa.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Allan K. Olesen, e-mail: ako@landbonord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum e-mail: oldtid@vhm.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING	5
1.1 Ikke-teknisk resumé.....	5
1.2 Meddelelse om godkendelse.....	8
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4 Tidligere meddelte afgørelser	10
1.5 Aktindsigt.....	10
1.6 Tilsyn med husdyrbruget.....	10
2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	11
2.1 Vilkår – Generelle forhold.....	11
2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	12
2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	20
2.4 Hensyn til landskab.....	26
2.5 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	30
2.6 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning	31
2.7 Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	31
2.8 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT.....	37
2.9 Vilkår – Egenkontrol	41

BILAG

1	Situationsplan over dyreholdets indretning
2a	Beliggenhed
2b	Arealer
3	Transportveje
4	Lugtgenegrænser
5	Beredskabsplan inkl. kortbilag
6	§ 7 overdrev og bufferzoner nær anlægget
7	Beskyttet natur nær anlægget samt afsatte naturpunkter
8	Kommentarer i nabohøringsfasen
9	Udgår
10	Udtalelse fra Aalborg Kommune
11	Nitratklasser
12	Udgår
13	Drikkevand/nitratfølsomme indvindingsområder
14	§ 3 beskyttet natur i forbindelse med arealerne (område A)
15	§ 3 beskyttet natur i forbindelse med arealerne (område B)
16	§ 7 områder og bufferzoner (område B)
17	Udgår
18	Ammoniakfordampning fra markfladen
19	Energirapport

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING

1.1 Ikke-teknisk resumé

Brønderslev Kommune har d. 28. september 2010 givet en §12 godkendelse til Taksvej 45, 9700 Brønderslev, men pga. manglende oplysninger i ansøgningen (skema nr. 16196) hertil, har ansøger valgt at trække denne godkendelse tilbage.

Der er derfor indsendt et nyt ansøgningsskema (skema nr. 21460), hvor Lars H. Pedersen, Taksvej 45, 9700 Brønderslev har ansøgt Brønderslev Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §12¹. Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af et husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven.

Taksvej 45 er del af I/S Klovborg. Samlet er der 4 ejendomme i I/S'et, hvorpå der er dyrehold. Udover Taksvej 45 er det også Taffelgårdsvej 168, 9382 Tylstrup. De sidste 2 ejendomme er Tylstrup Hedevej 38 samt Fossevangen, Luneborgvej 254, 9382 Tylstrup.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 21/11 2010. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system - beregningsgrundlag i 2010.

Brønderslev Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 21460, version 3, af 10. januar 2012 samt supplerende materiale.

Anlæg

Der bygges 864 m² til den nuværende kalvestald, opstilles 45 kalvehytter og de eksisterende plansiloer forlænges med 30 m. Derudover ombygges den eksisterende foderlade til en kostald.

Produktion

Den ansøgte udvidelse er fra 588,14 til 794,61 DE (dyreenheder), idet eksisterende kvægproduktion ændres/udvides i henhold til tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Jerseyko, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	360	409,31	570	648,08
Jerseyko, Dybstrøelse (hele arealet)	20	22,74	35	39,79
*Kvie/stud, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	29	14,16	29	13,02
Jerseyko, Dybstrøelse (hele arealet)	20	22,74	28	31,84
*Kvie/stud, jersey, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	275	99,99	105	24,39
*Småkalv, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	96	19,20	163	31,32
*Småkalv, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	37	6,17
I alt		588,14		794,61

- ¹ Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

*Aldersgrupperne i ansøgt drift er: kalve, dybstrøelse, 0-4 mdr., kvier, sengestald m. spaltegulv, 4-6 mdr. og kvier, dybstrøelse, 21-22 mdr. Aldersgrupperne i nudrift er: kalve, dybstrøelse, 0-6 mdr., kvier, sengestald m. spaltegulv, 6-24 mdr. og kvier, dybstrøelse, 24-25 mdr.

Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift. Nærmeste by, Øster Brønderslev ligger ca. 380 meter nord-øst for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Taksvej 58, som ligger ca. 130 m sydøst meter fra ejendommen.

Der er ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone. Det har således ikke været nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer/Øvrige arealer

Taksvej 45 samt de 3 andre ejendomme har 1061,43 ha til rådighed for udsprengning af husdyrgødning.

Kvælstofudvaskning – overfladevand og grundvand / Fosfor

Ca. 357 ha ligger i nitratklasse 2 og ca. 41 ha ligger i nitratklasse 3. Standard- og referencesædskiftet er K4 på alle markerne, og der er indsat 1,10 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige. Der udledes til Limfjorden, hvor der er et stigende husdyrtryk. Ansøger har derfor indsendt et fiktivt skema, der viser udvaskningen ved et planteavlssædskifte. Her viser beregningerne, at udvaskningen fra planteavlssædskiftet er større end fra K4 sædskiftet med de valgte tilpasninger (ekstra efterafgrøder). Projektet opfylder derfor kravet til nitrat i forhold til overfladevand.

En mindre del af arealerne - ca. 44,5 ha - ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Kravet om at der ikke må være en udvaskning > 50 mg NO₃/l eller ikke må være en stigning i udvaskningen fra disse arealer er opfyldt.

Med hensyn til fosfor så ligger næsten alle udbringningsarealerne i Brønderslev Kommune i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Heraf ligger ca. 128 ha i fosforklasse II. Kravet om P-overskud er overholdt.

BAT

Den nye kalvestald bliver en dybstrøelsesstald, mens der i det eksisterende byggeri (kostalden + foderladen) etableres skrabere. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er overholdt.

Ammoniak, natur og habitat

Det generelle krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen er opfyldt, idet der indsættes skrabere ovenpå spalterne i kostalden - også i den ombyggede foderlade. Derudover er der ikke krav om yderligere NH₃-reduktion, idet ejendommen ligger uden for både bufferzone I og II.

Udvidelsen medfører, at emissionen af ammoniak fra anlægget og lager stiger med 702,41 kg N pr. år. Dermed bliver den samlede emission fra anlægget 6.225,95 kg N pr. år.

Der er beregnet merbelastning af ammoniak på de 3 nærmeste naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Beregningerne viser, at for et af områderne er tålegrænsen overskredet, men at området i forvejen er så belastet af ammoniak, at naturkvaliteten ikke vil påvirkes væsentlig ved udvidelsen af produktionen. Nærmeste habitatområde er Store Vildmose. Området ligger omkring 6,6 km vest for anlægget på Taksvej 45.

Brønderslev Kommune vurderer at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for NATURA 2000-områder, og at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.

Landskabelig vurdering

Brønderslev Kommune vurderer, at udvidelsen af staldanlægget har en hensigtsmæssig placering, også i forhold til ejendommens øvrige bygningsmasse. Der er ingen væsentlig spredning af bygningsmassen i forbindelse med udvidelsen, og anlægget vil også efter udvidelsen fremstå som en samlet enhed. Den relativ lille bygningsmæssige udvidelse vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af landskabet. Det forventes ikke, at udvidelsen vil få betydning for omkringboendes udsyn, da der er sat vilkår om et trærækket læhegn, der afskærmer for udsynet til anlægget.

Samlet vurdering

Det er Brønderslev Kommunes vurdering at:

- Det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed,
- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og tilstrækkelige til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand,
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttede mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Brønderslev Kommunes konklusion - i henhold til ovennævnte - er, at forudsætningerne er til stede for at kunne meddele godkendelsen.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

I nabohøringsfasen er der kommet kommentarer fra Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening, se bilag 8.

Inden for den periode (d. 24. november 2011), hvor udkastet har været i nabohøring, har Natur- og Miljøklagenævnet truffet en afgørelse vedr. udvaskning af kvælstof til overfladevand (NMK 133-00068). Brønderslev Kommune har i den forbindelse bedt ansøger om at foretage nye beregninger, således at kvælstofudvaskningen fra arealerne er reduceret til et niveau, hvor den ikke overstiger en udvaskning svarende til planteavlbrug. Med dette tiltag imødekommes bemærkningerne fra Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening i forhold til våd natur, se afsnittet 2.7 om overfladevand og grundvand.

Derudover har Brønderslev Kommune ikke imødekommet flere bemærkninger fra DN og DOF. Der er f.eks. kommet adskillige afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet vedr. BAT-emissionsniveauet. Er dette overholdt har klagenævnet vurderet, at der ikke skulle ske yderligere reduktion i ammoniakfordampningen fra ejendommene. Da niveauet er overholdt på Taksvej 45 vurderer Brønderslev Kommune ikke, at der skal ske fast overdækning af gyllebeholderne, hvilket DOF ellers foreslår.

DOF kommenterer desuden, at vilkår 63 vedr. ekstra efterafgrøder ikke kan kontrolleres, men dette kan faktisk kontrolleres via landmandens gødningsregnskab og bliver kontrolleret ved tilsyn.

Efter nabohøringsfasen har ansøger valgt at indsætte kalvehytter og ændre lidt i dyreholdet. Det har betydet rettelser i hele ansøgningen.

Derudover har Brønderslev Kommune fået nye tal for baggrundsbelastningen (ammoniak) – disse er blevet rettet til i godkendelsen.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på Taksvej 45, 9700 Brønderslev.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøreddegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Brønderslev Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 24. januar 2012

Lise Laursen

Lise Laursen
Miljømedarbejder

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssysel Avis og Oplandsavisen, den 24. januar 2012. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden arbejdstids ophør den 21. februar 2012**, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune

Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet oplyser i den forbindelse at: "Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at de indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Brønderslev Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke."

Opsættende virkning

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved sin behandling af sagen ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Civil retssag

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra Brønderslev Kommune i denne periode. Det skal dog bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Når der forløbet mere end 8 år - efter der første gang er meddelt godkendelse - kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud mod fortsat drift.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der ansøges herom. Der skal indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Brønderslev Kommune har i september 2004 givet en miljøgodkendelse til 495 DE (efter de gamle dyreenheder) til Taksvej 45, 9700 Brønderslev. D. 28. september 2010 blev der givet en §12 miljøgodkendelse til husdyrbruget, men ansøger valgte at trække ansøgningen og godkendelsen tilbage kort tid efter. Når den nye §12 miljøgodkendelse træder i kraft, bortfalder den gamle miljøgodkendelse fra 2004.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal forevises på forlangende.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR. nr. 38330) på ejendommen Taksvej 45, 9700 Brønderslev og samtlige arealer under CVR. nr. 29 25 54 74 (Beliggenhed og arealer fremgår af bilag 2a og 2b).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (Situationsplan fremgår af bilag 1).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra 24. januar 2012.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 4 år efter meddelelse af denne godkendelse bortfalder den del, der ikke er udnyttet af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
 - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
 - indstiller driften i en længere periode, permanent eller
 - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelsen bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen.

Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.

10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
 - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
 - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
 - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:
 - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være indsendt til kommunen senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der ér, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 5.

Brønderslev Kommune giver tilladelse til udnyttelse af miljøgodkendelsen over en 4-årig periode.

Som 1. etape (2012/2013) indsættes de ekstra køer i kostalden. Som 2. etape (2013/2014) forlænges kalvestalden og der indsættes kalve. I 3. etape (2015) forlænges plansiloerne med 30 m.

Normalt gives der en frist på 2 år for udnyttelse af en miljøgodkendelse. Da den ansøgte udvidelse skal udføres i 3 etaper, og da der er tale om en omfattende udvidelse, har Brønderslev Kommune vurderet, at fristen for udnyttelsen af godkendelsen kan forlænges til 4 år.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår - Dyrehold

12. Ejendommen tilladelses drevet med et dyrehold på maksimum 633 malkekøer (jersey), 200 småkalve (0-4 mdr.), dybstrøelse, 29 opdræt, dybstrøelse (21-22 mdr.) og 105 opdræt, sengestald m. spaltegulv (4-6 mdr.) svarende til i alt 794,61 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 588,14 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 794,61 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

² Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009.

Bygning		Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
			Antal	DE	Antal	DE
Kostald, ombygget foderlade og gold-kostald	4, 6, 8, 9, 12, 14, 17	Jerseyko, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	360	409,31	570	648,08
		Jerseyko, Dybstrøelse (hele arealet)	20	22,74	35	39,79
		*Kvie/stud, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	29	14,16	29	13,02
		Jerseyko, Dybstrøelse (hele arealet)	20	22,74	28	31,84
		*Kvie/stud, jersey, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	275	99,99	105	24,39
Ansøgt tilbygning til kalvestalden samt kalvehytter	12 / 13 20	*Småkalv, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	96	19,20	163	31,32
		*Småkalv, jersey, Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	37	6,17

*Aldersgrupperne i ansøgt drift er: kalve, dybstrøelse, 0-4 mdr., kvier, sengestald m. spaltegulv, 4-6 mdr. og kvier, dybstrøelse, 21-22 mdr. Aldersgrupperne i nudrift er: kalve, dybstrøelse, 0-6 mdr., kvier, sengestald m. spaltegulv, 6-24 mdr. og kvier, dybstrøelse, 24-25 mdr.

Husdyrholdet etableres foruden i eksisterende bygninger samt i ansøgt tilbygning til kalvestalden, i kalvehytter og i foderladen, som bliver ombygget til en kostald. Der skal ikke etableres yderligere opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen. Alle stalde er tilsluttet bedriftens gylletanke (2 stk.). De eksisterende 3 plansiloer skal forlænges 30 m.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

13. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
14. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
15. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Placering skal indtegnes på kortbilag og indføres i driftsjournal.
16. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
17. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

18. Kemikalier til rengøring af stalde og malkeum skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
19. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
20. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
21. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
22. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret eller der opstår mistanke om, at en tank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Der opbevares ensilage i køresiloer ved ejendommen med afløb til pumpebrønd og til gyllebeholder (bygning 11 og 18 samt 15 og 16). Derudover vil der ved behov blive opbevaring af ensilage i markstakke. Der anvendes omkring 1.200 tons indkøbt foder samt 500 tons eget korn og lignende. Kraftfoder, korn, mineraler mm. opbevares i siloer og som sækkevarer (se bilag 1).

I ansøgt drift anvendes der omkring 1.000 baller halm om året. Halm kan forårsage støvgener. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst. Da der er god afstand til naboer, forventes der ikke være støvgener for omkringboende.

Der findes en 5.900 liters overjordisk fyringsolietank fra 2002 i maskinhuset (bygning 10). Der findes desuden en 1.500 l fyringsolietank fra 1983 ved stuehuset (bygning 1).

Ejendommen forsynes med vand fra privat, alment vandværk.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m³,kg,l, kwt)			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	42.000 l	50.000 l	Maskinhus, 5.900 l (2002)
Fyringsolie	5.000 l	5.000 l	Nedgravet ved stuehus, 1.500 l (1983)
Benzin	200 l	200 l	Maskinhus
Smøreolie	300 l	1.000 l	Maskinhus
Kunstgødning	Forbrug reguleres i henhold til kvælstofprognose		Fossevangen, Luneborgvej 254 (Lidt kunstgødning i maskinhuset)
Indkøbt foder	840 t	1.200 t	I siloer
Pesticider	Forbrug registreres i henhold til sprøjtejournal		Fossevangen, Luneborgvej 254
Kemikalier, Rengøring	1.000 l	1.000 l	Depot
Elforbrug til lys opvarmning	210.000 kwt	270.000 kwt	

m.m.			
Drikkevand og vaskevand (drift)	12.000 m ³	15.500 m ³	

Vilkår – Spildevand

23. Der skal etableres en vaskeplads, jf. bilag 1, iht. gældende byggeblad.
24. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på denne plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udspøjtning på mark.
25. Det er en forudsætning for opførelse af den nye kalvestald, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til tagvand.
26. Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal ske på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Mængden af sanitært spildevand vil efter udvidelsen være på 100 m³ – dette ledes til bundfældningstank og til nedsivningsanlæg. Mængden af spildevand fra mælkerum og malkestald vil efter udvidelsen være på 2.005 m³. Dette ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Der vil blive bygget en vaskeplads med afløb til gyllebeholder (ved bygning 6), og det vurderes, at det miljømæssigt er en god løsning. Mængden af spildevand fra vaskeplads er på ca. 60 tons.

Det er vurderet, at påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår forsvarligt, da det kan ske på vaskepladsen med afløb til gyllebeholder.

Der er 2.030 m³ spildevand fra ensilagepladserne - dette spildevand ledes til gylletank.

Herudover vil der være spildevand / tagvand svarende til 6.670 m³ – dette udledes til grøft. Tag- og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsens § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven. Da der sker udvidelse af det bebyggede areal skal der søges tilladelse til den samlede udledning fra ejendommen. Generelt gælder, at der ikke må ske tilledning af stoffer der kan forurene vandløb, søer eller havet, jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven. Ansøger skal derfor søge om udledningstilladelse ved Vandløbsgruppen, Brønderslev Kommune.

Vilkår – Affald

27. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
28. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
29. Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald), skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.

30. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.
31. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. Affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Se anlægstegningen	DAKA
Landbrugsplast	Container i foderlade	AVV
Papir/nylonsække	Container i foderlade	AVV
Klinisk risikoaffald	Aflåst rum/skab i depot	Afleveres til dyrlægen
Emballage fra sprøjtemidler	Fossevangen, Luneborgvej 254, 9382 Tylstrup	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	Fossevangen, Luneborgvej 254, 9382 Tylstrup	Kommunal ordning
Spildolie	Maskinhus	Modtagestation
Oliefiltre	Maskinhus	Modtagestation
Akkumulatorer	Maskinhus	Modtagestation
Dæk	Maskinhus	Værksted/modtagestation
Jern/metal	Se anlægstegningen	Produkthandler
Spraydåser	Depotrum	Modtagestation
Lysstofrør	Depotrum	Modtagestation
Elektronisk udstyr		Genbrugsplads

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr bortskaffes til DAKA. Indtil afhentning skal opbevaring ske på asfalteret plads, jf. bilag 1. For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier/sprøjtemidler samt tom emballage herfra opbevares på tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

32. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 (½ time) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. lands- byer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
<p><i>Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.</i></p> <p>33. Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).</p> <p>34. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.</p> <p>35. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.</p> <p>36. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.</p> <p>37. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.</p> <p>Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.</p> <p>38. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omkringboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.</p>				

Beskrivelse og vurderinger for vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkluder er malkerobotter, foderanlæg, gyllepumper, højtryksrensere, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan også give anledning til støj. I forbindelse med malkerobotterne er der en snegl, der transporterer kraftfoder til udfodring. Stationære støjkluder er placeret inde i bygningerne.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Der er begrænset støj i forbindelse med flytning og transport af dyr.

I tabel 5 ses landbrugets væsentligste støjkluder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5. Støjklider

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation		Naturlig ventilation	
Malkerobotter	Døgndrift		Inde i bygningen
Fuldfoderblander	3 timer/ døgn		Inde i bygningen
Kompressor	Døgndrift		Inde i bygningen
Gyllepumper	1 gang ugentligt a 1 time		Inde i bygningen

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transportere. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I tabel 6 ses antal transportere før og efter udvidelsen.

Tabel 6. Antal transportere

Art	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transportere pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Transportere mellem ejendomme	400 stk.	570 stk.	15-25	20-35	26	26
Kører til slagteri	160 stk.	200 stk.	3-4	4-5	52	52
Døde dyr incl. tyrekalve	350 stk.	450 stk.	3-5	4-6	104	104
Indkøbt foder	840 t	1.200 t	30 t	30 t	28	40
Eget korn o. lign.	500 t	500 t	10 t	10 t	50	50
Bærme fra DDS	3.800 t	3.650 t	15 t	15 t	250	200
Skræl fra Gerndrup	1.000 t	1.000 t	7 t	7 t	150	150
Gylle	8.680 t	10.341 t	20 t	20 t	434	517
Dybstrøelse	230 t	1.255 t	10 t	10 t	23	126
Halm fra mark	700 baller	1.000 baller	18 stk.	18 stk.	39	56
Dieselolie	42.000 l	50.000 l	5.900 l	5.900 l	7	9
Fyringsolie	5.000 l	5.000 l	1.000 l	1.000 l	5	5

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum af gene for naboer. Arealerne ligger forholdsvis tæt ved ejendommen 0-3 km (i luftlinje), jf. bilag 3. Gylletransportere og transportere med markafgrøder er sæsonbetonede, mens øvrige transportere med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. I henhold til begrebet "godt landmandskab" skal transport af gylle foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Lys

Der er sensorstyring på den udendørs belysning. Ved malkeroboter og foderbord er der lys døgnet rundt. I det øvrige staldanlæg er der etableret dagslysstyring, således at lyset automatisk slukker, når der er tilstrækkeligt dagslys. Lyskilderne vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Vilkår – Fluer og skadedyr

39. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

40. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger.

Der anvendes rovfluer hos kalvene for at hindre flueproblemer. Ved behov anvendes derudover middel mod voksne fluer i løbet af sommeren.

Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger ejendommen besøg 4 gange årligt.

Det vurderes, at skadedyrsbekæmpelsen er tilfredsstillende.

Vilkår - Lugt

41. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift. Nærmeste by, Øster Brønderslev ligger ca. 380 meter nord-øst for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Taksvej 58, som ligger ca. 130 m sydøst meter fra ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller inden for 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

På Taksvej 45 begrænses lugtgener ved rengøring af staldafsnittene og ved brug af spalteskraber. Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene ved udkørsel. Gylletankene er med naturligt flydelag. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af nedenstående skema:

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	111,26	134,07
Samlet bebyggelse	302,01 (korrigeret)	318,52 (vægtede)
Byzone	463,97 (korrigeret)	464,19 (vægtede)

Genekriteriet er overholdt for alle 3 områdetyper. I forhold til byzone og samlet bebyggelse er den korrigerede geneafstand kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. For enkeltbolig er det den ukorrigerede geneafstand, der er kortere end den faktiske afstand (bilag 4). Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav.

Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

42. Skrabe anlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time.
43. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.
44. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåttens altid er tør i overfladen.
45. Markstakke må ikke placeres inden for en afstand af 1.000 m fra Natura 2000 området Store Vildmose.

46. På mark nr. 51-1, 51-2 og 51-3 skal flydende husdyrgødning nedfældes direkte uanset afgrødetype.
47. På mark nr. 51-1, 51-2 og 51-3 må der ikke anvendes fast husdyrgødning.
48. Der skal holdes en dyrkningsfri bræmme på 2 meter mod de stejle skråninger op til mark nr. 5-1, 6-7 og 40-8 i forbindelse med §3 beskyttet natur.
49. Andelen af dybstrøelse, som udspredes på marken direkte fra stalden, skal min. være 80 %.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakemission fra landbruget

Ammoniakemissionen (ammoniakfordampningen) fra husdyrgødningen medvirker til kvælstofbelastningen af den nærtliggende natur. For at reducere dette udslip er der for nye/ændrede staldafsnit krav om 25 % reduktion i forhold til bedste staldsystem 2005/2006, jvf. BEK 294 af 31/03/2009. Kravet overholdes ved at indsætte skrabere ovenpå spalterne i kostalden med 483,81 kg N reduktion udover de 25 %. Der er desuden sat krav til at skrabeanlægget skal køre minimum hver 2. time. Af andre ammoniakreducerende tiltag kan nævnes, at andelen af dybstrøelse, der udspredes direkte fra stalden til markerne er øget fra normtallet på 65 % til 80 %.

Den totale emission fra anlægget er beregnet til 6.225,95 kg N/år, og meremissionen fra anlæg er beregnet til 702,41 kg N/år. Af den totale emission udgør de 1.665,33 kg N fra det nye staldafsnit, der er omfattet af det generelle ammoniakkrav og med ændring, 2.997,81 kg N udgøres af emission fra eksisterende stalde omfattet af kravet men uden ændring og 1.562,81 kg N udgøres af emission fra lagre.

- §7 natur.

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter naturområder i form af moser, søer, ferske enge, overdrev, heder og strandenge, som er beskyttet mod tilstandsændringer.

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3 naturområder, der ikke er omfattet af kriterierne i § 7, skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7 områderne.

Der er i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fastsat grænser for deposition af ammoniak i § 7 områderne, når naturområdet ligger inden for 1.000 m (bufferzone II) fra anlægget. Hvis et § 7 beskyttet område ligger inden for 300 m (bufferzone I) fra anlægget må der ikke ske en meremission af ammoniak i forbindelse med udvidelsen.

Afskæringskriterierne for ammoniak i bilag 3 har indbygget en hensyntagen til den kumulative effekt, idet det tilladte niveau afhænger af antal husdyrbrug over 75 DE inden for 1.000 m fra anlægget. Den maksimale merbelastning er på 0,3 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug, på 0,5 kg N/ha ved 2 husdyrbrug og på 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug.

De nærmeste § 3 naturarealer der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- ca. 1,3 km nord for staldanlægget ligger et overdrev.
- ca. 1,3 km sydøst for staldanlægget ligger et overdrev.

På det vedlagte kort (bilag 6) ses de nærmeste §7 overdrev og bufferzoner. Udregning for merdepositionen fra anlægget i forbindelse med udvidelsen ses i tabel 1. Da merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år til et §3 overdrev (se bilag 7) ca. 1 km øst for anlægget (dominerende vind-

retning og kortere afstand) er der ikke vurderet behov for udregning af merdepositionen til §7 overdrevet mod sydøst. Der er af samme årsag heller ikke undersøgt for kumulativ effekt i forhold til andre husdyrbrug over 75 DE. Det vurderes ud fra beregningen, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §7 områderne.

§ 7 naturområderne beskyttes desuden mod ammoniakdeposition fra alle udbringningsarealerne, da udbringningen af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning, jvf. BEK nr. 1695 af 19/12/2006, bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv., § 38 stk. 5 jvf. § 24 stk. 3.

- §3 natur i forhold til anlæg.

Udover de ovenstående arealer er der ligeledes foretaget en vurdering af ammoniakafsætningen til øvrige arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Det ses af bilag 7, hvilke arealer i nærheden af og omkring anlægget, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Naturpunkter for den beregnede ammoniakdeposition til udvalgte naturtyper fremgår ligeledes af bilag 7. I tabel 1 ses hvad den beregnede merdeposition og totaldeposition vil blive til de omkringliggende naturarealer, i forbindelse med udvidelsen af anlægget. Herudover ses retning og afstand fra anlægget til naturarealet, samt naturtypens tålegrænse.

Tabel 1

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Tålegrænse ³ (kg N/ha/år)	Merdeposition fra anlæg (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
1) Sø	50 meter mod nordvest	15-25 (5-10)	1,2	10,4
2) Eng	500 meter mod syd	15-25	0,1	0,6
3) Overdrev	1 km mod sydøst	10-25	0,1	0,6

Baggrundsbelastningen for Brønderslev Kommune er i gennemsnit ca. 15,9 kg N/ha/år (Data fra DMU), specifikt for disse naturområder er baggrundsbelastningen 16,7 kg N/ha/år for overdrevet og søen og 16,3 kg N/ha/år for engen. Bruttobelastningen af et naturområde er totalbelastningen fra anlægget plus baggrundsbelastningen. Bruttobelastningen for søen er således 27,1 kg N/ha/år, for engen 16,9 kg N/ha/år, og 17,3 kg N/ha/år for overdrevet.

Påvirkning af terrestriske naturtyper med kvælstof fremmer en ensidig vegetation. Mange planter er afhængige af næringsfattige forhold og ved næringsberigelse vil disse arter blive udkonkurreret af kulturgræsser og andre næringsstofkrævende plantearter som f.eks. brændenælder, hvilket medfører en lav artsrigdom, og dermed forringes naturens tilstand og kvalitet som levested for insekter og andre dyr. Bruttobelastningen for engen og overdrevet ligger inden for de respektive naturtypers tålegrænseinterval, og en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år vil ikke medføre tilstandsændring i de to naturtyper.

Søer som modtager store mængder kvælstof, bliver uklare af alger, der formerer sig kraftigt, da de lever af kvælstof og fosfor, som er opløst i vandet. Uklart vand medfører, at søens bundplanter skygges væk. Når bundplanterne forsvinder produceres der mindre ilt ved bunden, og desuden bruges den ilt, der er ved bunden af bakterier i søens bund under nedbrydningen af de store mængder døde alger, der synker til bunds, når de dør. Vandet bliver iltfattigt, og i alt gør næ-

3 Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, opdateret 15. december 2005.

ringsstofbelastningen af søen, at den bliver et dårligt levested med færre insekter, padde og andre smådyr. Søen vurderes ikke at være en specielt ammoniakfølsom sø af typen med en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år som for renavandede søer. Tålegrænsen vurderes at ligge i intervallet 15-25 kg N/ha/år som for mose og eng. Bruttobelastningen for søen på 27,1 kg N/ha/år ligger altså over tålegrænseintervallet. Søen har dog modtaget store mængder kvælstof gennem årene og er på luftfoto grøn af alger. Et stort naturindhold af denne sø lige ved ejendommen forventes ikke. Det vurderes, at merbelastningen på 1,2 N/ha/år i forhold til totalbelastningen fra ejendommen på 10,4 kg N/ha/år ikke vil påvirke søens tilstand væsentligt.

Ud fra beregninger af luftbåret kvælstof til de givne naturarealer vurderes det, at der ikke skal stilles yderligere krav om reduktion af luftbåret kvælstof fra stald og lager. Grundlaget for dette er, at tålegrænsen for de enkelte naturarealer ikke vurderes at blive væsentligt overskredet med husdyrudvidelsen (bruttobelastningen). Denne vurdering er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskab til pågældende naturtype, der i øjeblikket er tilgængelig til vurdering af den givne naturtype.

- Økologiske forbindelser

Omkring 900 meter vest for ejendommen ligger i et område, der er udpeget som økologisk forbindelse. Den økologiske forbindelse er et såkaldt åbent område. Pga. afstanden til området vurderes udvidelsen ikke at forstyrre den økologiske forbindelse.

- Bilag IV arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, bæklampret, dværgflagermus, skimmelflagermus, vandflagermus og langøret flagermus.

Odder færdes typisk tæt på søer og vandløb, men kan også findes langt fra disse. Da odder oftest er nataktive og markdriften normalt foregår i dagtimerne, vurderes det at raste- og yngleområderne for odder ikke bliver påvirket.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Anlægget vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirbenet.

Spidssnudet frø kan forekomme i mange typer af vandhuller, men foretrækker vandhuller, der omgives af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Løgfrø foretrækker områder med løs, leret jord og findes derfor typisk på dyrkede marker, særlig kartoffelmarker. Den ses dog også i enge, moser og i haver. Dog er løgfrøen ret kritisk i sit valg af yngle- og vandhuller. De skal være solbeskinnede, have rent vand, og der må ikke være fisk.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV arternes yngle og rasteområder.

- Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbruget er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste habitatområde, Store Vildmose ligger ca. 6,6 km vest for ejendommen. Det vurderes, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, pga. afstanden imellem anlægget og den kvælstoffølsomme habitatnatur.

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke habitatområdet, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommens anlæg ligger mere end 1.000 meter fra nærmeste næringsstoffattige habitatnaturtype vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke sker en påvirkning.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med kommuneplanens målsætninger og habitatdirektivet.

- Fredede områder og fredede fortidsminder på eller i tæt nærhed af udbringningsarealer

Der er ingen registrerede fredede fortidsminder eller fredede arealer på eller i tæt nærhed af anlægget.

Vurdering af udbringningsarealerne

Som nævnt tidligere indgår Taksvej 45 sammen med Taffelgårdsvej 168 samt to andre ejendomme i et I/S selskab. Alle ejendommene benytter de samme arealer. Miljøgodkendelsen til Taffelgårdsvej 168 fra 2010 har ansøger valgt at trække tilbage i december 2011. Forhistorien er, at der blev lavet en naturvurdering på arealerne i forbindelse med miljøgodkendelsen til Taffelgårdsvej 168. Arealerne blev genindsendt med ansøgningen til Taksvej 45 blandt andet på baggrund af ændringer i andelen af efterafgrøder og en lille ændring i husdyrtrykket (fra 1,65 DE/ha til 1,67 DE/ha). Brønderslev Kommune har i den forbindelse vurderet, at forskellen i gødningsmængde er så minimal, at arealvurderingen til Taffelgårdsvej 168 kan bruges i arealvurderingen til Taksvej 45. Denne er derfor med vilkår for arealerne kopieret fra Taffelgårdsvej 168 over i Taksvej 45.

Der er arealer i både Brønderslev, Jammerbugt og Aalborg Kommune. Arealerne beliggende i Aalborg kommune er vurderet af Aalborg Kommune, og udtalelsen om arealerne og eventuelle vilkår dertil er vedhæftet i bilag 10. De to arealer i Jammerbugt Kommune er vurderet af Jammerbugt Kommune, som har følgende udtalelse: *Mark nr. 15-0 og 15-1 grænser op mod §3 beskyttet natureng. Grænsen for registreret natureng, som den var i 1992, skal overholdes i forbindelse med markdriften.*

Arealerne i Brønderslev Kommune er delt op i to områder; (A) de marker der ligger i forbindelse med bygningerne på Taffelgårdsvej 168 og (B) marker syd for Øster Brønderslev. Beskyttet natur i forbindelse med arealerne i område A og B kan ses af hhv. bilag 14 og bilag 15.

Arealstatus

I område A er ca. 1/3 af mark nr. 51-1, 51-2 og 51-3 omfattet af udpegningen særlig værdifuldt naturområde i forbindelse med Store Vildmose, som disse marker grænser direkte op til. De resterende arealer i området ligger i jordbrugsområde. Store Vildmose er desuden udpeget som særlig værdifuldt landskab og geologisk beskyttelsesområde, og et stort område omkring Vildmosen er ligeledes udpeget som geologisk interesseområde (hvilket omfatter halvdelen af markerne i område A) og som værdifuldt kulturmiljø (hvilket omfatter alle markerne i område A).

I område B ligger den nordlige del af arealerne i jordbrugsområde, og den sydlige halvdel ligger i særlig værdifuldt jordbrugsområde. Flere af markerne (4-1, 4-3, 4-31, 6-8, 7-0, 7-1, 7-2 og 7-11) ligger helt eller delvist i økologisk forbindelse. Der er eksisterende markdrift af arealerne, og almindelig landbrugsdrift af arealerne ses ikke som konflikt med udpegningen.

§7 natur

Der er to §7 områder (overdrev) i nærheden af markerne i område B, se bilag 17. Ifølge Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. skal beskyttet natur beskyttes mod ammoniakdeposition ved nedfældning på sort jord og græsmarker. Udover dette lovkrav er der ikke yderligere begrænsninger på ammoniakdepositionen fra udbringningsarealerne.

§3 natur

Der er beskyttet natur op til flere af de ansøgte marker, som det ses af bilag 14 og 15. Terrænet omkring område A er meget fladt, og der er ikke risiko for overfladisk afstrømning af næringsstoffer fra de dyrkede marker til de tilstødende beskyttede naturtyper. I område B er terrænet relativt kuperet og især er der store hældninger omkring slugten lige syd for Øster Brønderslev, hvor der er flere beskyttede naturområder. Mark nr. 6-7, 5-1 og 40-8 grænser helt op til overdrevet på slugtens stejle skråninger, og derfor skal en 2 meter dyrkningfri bræmme mod skråningerne på disse tre marker overholdes for at undgå næringsstofafstrømning fra markfladen og nedbrydning af skrænten ved kørsel med tunge maskiner. Selve markfladerne er relativt flade.

Flere af de ansøgte arealer har overlap med §3 registreret natur. Kommunen har været i dialog med ansøger omkring følgende arealer:

På mark 3-0 og 4-0 er registreret §3 eng og på mark 1-5 er registreret §3 sø. Udpegningerne er blevet vurderet ikke at være §3 arealer og vil derfor blive afregistreret på arealinfo. Beskyttelsen fremgår dog for nuværende på bilag 16.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Tre af de ansøgte udspretningsarealer grænser direkte op mod Store Vildmose over en strækning på ca. 400 meter. Ud over ammoniakfordampningen fra stald og lager som er beregnet ovenfor, kan Vildmosens naturtyper påvirkes af næringsstoffer, der tilføres fra markfladen. Der kan ske en udvaskning fra rodzonen af nitrit, nitrat og ammonium. Næringsstoffer kan ligeledes føres ind i Natura 2000 området via overfladisk afstrømning. Desuden kan vinderosion bringe organiske og mineralske partikler fra markfladen ind på arealer i Vildmosen, hvortil der er bundet næringsstoffer især fosfor. Ligesom der for stald og lager er en fordampning af ammoniak, der deponeres på arealer i nærheden deraf, sker der også en ammoniakfordampning fra en markflade som tilføres husdyrgødning. Flere af de ansøgte udspretningsarealer ligger direkte op til Natura 2000 området Store Vildmose, og kan derved medvirke til eutrofieringen af området.

Af disse faktorer vurderes det, at ammoniakfordampningen fra fladen er den største kilde, og for at reducere fladefordampningen fra de marker, der ligger direkte op til habitatområdet er der, i tråd med kravet om nedfældning af gylle på sort jord og græs inden for 300 meter fra Natura 2000 området, stillet vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på hele arealet af mark nr. 51-1, 51-2 og 51-3 uanset afgrødetype, eller der kan anvendes kunstgødning i afgrødens vækstperiode, da ammoniakfordampningen fra kunstgødning er meget begrænset. Desuden er der stillet vilkår om ovennævnte marker ikke må tilføres fast husdyrgødning, både for at reducere fordampningen og udvaskningen. Disse marker kan ses af bilag 15.

Desuden må markstak ikke placeres med en afstand på under 1.000 meter til Natura 2000 området Store Vildmose. Med disse krav til udbringning af husdyrgødning på de arealer, der ligger direkte op til Store Vildmose, vurderes det, at fladefordampningen ikke vil påvirke området væsentligt. Fladefordampningen vil, med de beskrevne vilkår, ikke være af en størrelsesorden, som vil medføre, at det besluttede niveau for belastning af Vildmosen på 0,3 kg N/ha/år overskrides (se bilag 18).

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på husdyrbrugets arealer. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, bæklampret, vandflagermus og langøret flagermus. Kommunen er ikke bekendt med forekomster af bilag IV arter på de ansøgte arealer. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV arter negativt.

Artsfredninger og rødlistearter

På husdyrbrugets udbringningsarealer og på arealer som grænser umiddelbart op dertil er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter. Der er fundet smalbladet klokke på dele af markerne 1-0 og 11-0 i 2003, men denne art er ikke truet af udryddelse.

Fredninger

Der er en fredet rundhøj på mark 53-2, hvorom der er 100 m bygge og beskyttelseszone. Denne zone har ikke betydning ved almindelig markdrift, og de 2 meter dyrkningsfri bræmmer om højen bliver overholdt.

Ud fra ovenstående har Brønderslev Kommune samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁴

2.4 Hensyn til landskab

Vilkår til landskab

1. Der skal opføres en visuelt skærmende beplantning nord for plansiloerne, som forbinder de to eksisterende læhegn. Beplantningen skal bestå af et 3-rækket læhegn.
2. Ovenstående beplantning skal være udført senest 6 måneder efter byggeriet er færdigbygget, og skal stedse vedligeholdes, således at beplantningen altid har skærmende virkning.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Brønderslev Kommune har således taget stilling til, om byggeriet vil påvirke landskabet væsentligt, herunder om byggeriet er hensigtsmæssigt placeret i forhold til eksisterende bygninger mv.

Udvidelsen sker hovedsagligt i eksisterende bygninger, hvori der indsættes ekstra køer. Foderladen ombygges til stald. Ombygningen sker inden for eksisterende vægge. Staldsystemet bliver det samme som i den resterende del af stalden – altså sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

Ved staldbygningerne opføres 45 kalvehytter, hvor kalvene går på dybstrøelse, se anlægstegningen.

Kalvestalden forlænges med ca. 45 meter, hvilket i alt giver en tilbygning på 864 m². Desuden forlænges de eksisterende køresiloer med 30 meter. Anlægstegningen ses af bilag 1. Tilbygningen

⁴ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

opføres i samme stil som den eksisterende stald, dvs. med 2,5 meter høje sider af koksgrå trælammeller og en taghældning på 23°. Taget er lysegrå stålplader.

Anlægget ligger inden for udpegningen jordbrugsområde i Kommuneplan 2009-2021. Umiddelbart syd for anlægget er der udpeget særligt værdifuldt jordbrugsområde. Anlægget ligger midt i et stort område udpeget som kirkebeskyttelseszone, men denne relativt lille fysiske udvidelse vurderes ikke at påvirke indsigtslinjer i forhold til Øster Brønderslev Kirke. Der er 770 meter til kirkebyggelinjen. Byggeriet ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og byggearealet er ikke omfattet af fredninger. Der er ingen særlige friluftssinteresser knyttet til området.

Terrænet i byggefeltet og nærområdet omkring anlægget er relativt fladt, og der bliver ikke behov for jordflytning i forbindelse med byggeriet. De bygningsmæssige udvidelser er små i forhold til det samlede anlæg og selve udvidelsen vil kun ses fra den nordlige side, da anlæggets eksisterende bygningsmasse vil skjule udvidelsen af kalvestalden og plansiloerne fra den sydlige side af anlægget.

Selve anlægget kan ses på stor afstand pga. de to høje ensilagesiloer. Bortset fra siloerne virker anlægget ikke dominerende i landskabet, da der er flere beplantninger og læhegn i området. Udvidelsen af plansiloerne vil kunne bemærkes fra naboer på Granvej mod nord samt fra Taksvej nr. 10 mod øst, hvorfor der sættes vilkår om etablering af et trerækket læhegn, som forbinder de to eksisterende læhegn, hvorved plansiloerne afskærmes set fra disse naboer (se kort nedenfor).

Forlængelsen af kalvestalden vil kunne ses fra en kortere strækning af Øster Brønderslevvej fra rundkørslerne mod vest til læhegnet, der går fra ejendommen og op til denne vej. Udsynet til kalvestalden vurderes dog ikke at ændre sig væsentligt med udvidelsen i forhold til det nuværende, hvor man kan se den nordligste ende af staldbygningen samt endegavlen af stalden. Desuden er afstanden fra Øster Brønderslevvej til staldbygningen ca. 550 meter, og med denne afstand synes bygningen ikke at virke dominerende i landskabet (se foto nedenfor).

Kortet viser det samlede anlæg og nærområdet. Omfanget af udvidelsen er markeret med rødt, kalvestalden mod venstre og plansiloen mod højre. Der er sat vilkår om beplantning, hvilket er markeret med grønt på kortet, for at skærme for siloerne for naboer mod nord og øst. Desuden ses kalvestalden fra nord på Øster Brønderslevvej.

Billede ovenfor viser anlægget set fra nord på Øster Brønderslevvej. Billedet til højre er taget fra samme sted med zoom. Som det ses virker udvidelsen af staldbygningen til højre for læhegnet i midten ikke dominerende, og det vurderes at det samlede udseende af anlægget vil være stort set uændret efter udvidelsen. På venstre side af læhegnet etableres et læhegn der forbinder de to eksisterende læhegn, hvorved den bagved liggende del af anlægget vil være mindre synligt efter udvidelsen.

Brønderslev Kommune har besøgt ejendommen og landskabet deromkring d. 30. juni 2010 og vurderer med baggrund i ovenstående, at udvidelsen af staldanlægget har en hensigtsmæssig placering, også i forhold til ejendommens øvrige bygningsmasse. Der er ingen væsentlig spredning af bygningsmassen i forbindelse med udvidelsen, og anlægget vil også efter udvidelsen fremstå som en samlet enhed. Den relativ lille bygningsmæssige udvidelse vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af landskabet. Dermed vurderes, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af landskabet, som vil være i strid med husdyrlovens § 19 og § 23.

2.5 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

50. Det skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder på ejendommen.
51. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer, før beholderen skal tømmes.
52. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle uden for tanken.
53. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
54. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
55. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring mod forurening fra f.eks. gylleudslip.
56. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 1.255 tons (m³) dybstrøelse og 10.401 tons (m³) gylle.

Rengøringsvand fra stalde, mælkerum, vaskeplads, drikkevandsspild, regnvand fra befæstede arealer, gylletanke indgår i beregningen af gyllemængden. Der tilføres 137,4 DE fra GFE Krogen-skær, Stubdrupvej 113, 9700 Brønderslev, men der modtages ikke slam. Der afsættes 299 DE til biogasanlæg.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt 10.150 m³ (tons). Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er på 7.800 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 11,7 måneder. Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder 15, naturligt flydelag	1996 / 2009	4.500	60
Gyllebeholder 16, naturligt flydelag	1991 / 2009	3.000	40
Gyllekældre	1979	2.650	-
Samlet kapacitet		10.150	

Fast møg opbevares som nævnt på den eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb. Dvs. at der ikke er opbevaring af dybstrøelse i markstakke.

Placeringen af gylletanke i forhold til vandløb, søer og vandindvinding vurderes at være hensigtsmæssig. Staldbygningerne vil virke som en vold mod gylleudslip til de nærmeste beliggende søer samt nærmest beliggende vandløb. Der er over 1.000 m til enkelt vandindvinding. Mod nord og øst kan der være risiko for et evt. gylleudslip, og derfor er der stillet vilkår om, at der altid skal være halmballer til stede i sådant et omfang, at der kan laves en vold til sikring mod dette.

2.6 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning

57. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af bilag 2b.
58. Der skal foreligge dokumentation for, at husdyrgødning svarende til 299 DE fraføres til et biogasanlæg. Anvendes andre gødningsmodtagere end et biogasanlæg skal de forinden godkendes af kommunen.
59. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitligt 1,67 DE/ha pr. planperiode (1/8-31/7).
60. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
61. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.
62. Ved udbringning af fast husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
63. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

I/S's - Tylstrup Hedevej 38, Taksvej 45 og Taffelgårdsvej 168 - samlede udbringningsarealer er oplyst til 1.061,43 ha. Tylstrup Hedevej 38 bidrager med 545,75 DE gylle + 23,57 DE dybstrøelse, Biogasanlægget GFE Krogenskær med 137,4 DE afgasset biomasse, Taksvej 45 med 672,47 DE gylle + 123,06 DE dybstrøelse, og Taffelgårdsvej 168 med 545,76 DE gylle + 23,55 DE dybstrøelse. Det nødvendige harmoniareal er på ca. 1061,41 ha (2071,56 DE/1,67 DE pr. ha) - (299 DE/1,67 DE pr. ha) for det ansøgte antal DE. På den baggrund vurderes det, at harmonikravet er overholdt.

Kørselsafstand til/fra udbringningsarealerne/aftalearealerne er ikke særlig stor - maks. 3 km i luftlinje (se bilag 3). Som nævnt under *Transporter* skal det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og på helligdage. Hvis udbringning tilrettelægges, så det sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Der skal foreligge dokumentation for, at 299 DE fra produktionen fraføres ejendommen. Ændringer i forholdene skal indberettes skriftligt til Brønderslev Kommune.

Som nævnt under naturvurderingen er der arealer både i Jammerbugt og Aalborg Kommune (bilag 10).

2.7 Vilkår - Overfladevand og grundvand

64. Der skal altid være 1,1 % ekstra med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Overfladevand og grundvand

Ifølge jordklassificeringen (fra Dansk Jordbrugsforskning 1975 - 1979) er arealerne i området klassificeret som dels fin lerblandet sandjord (JB4), grov lerblandet sandjord (JB3), finsandet jord (JB2) samt humusjord (JB11). Da jordbrugstyperne i ansøgningskemaet er angivet med tilsvarende betegnelser, vurderer Brønderslev Kommune, at jordbundstyperne er angivet korrekt.

Overfladevand - Nitrat

Nedenstående tabel 9 viser, hvorledes bedriftens ejede og forpagtede arealer er beliggende i forhold til kvælstoffølsomme områder.

Tabel 9

Udbringingsarealer [ha]	Uden for nitratklasse [ha]	Nitratklasse I [ha]	Nitratklasse II [ha]	Nitratklasse III [ha]
1061,43	662,69		357,64	41,09

Af det samlede ejede og forpagtede udbringingsareal på 1.061,43 ha er 0 ha beliggende i nitratklasse I, 357,64 ha er beliggende i nitratklasse II og 41,09 ha er beliggende i nitratklasse III, mens de øvrige arealer er beliggende uden for nitratklasse, se bilag 11. På arealerne inden for nitratklasse I er der efter Husdyrloven krav om, at der alene må udbringes 85 % af den husdyrgødning, som harmonireglerne ellers giver mulighed for, mens det for nitratklasse II er 65% og nitratklasse III er 50 % af de generelle regler. Der kan dog udbringes mere husdyrgødning, hvis der benyttes andre virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder.

I følge ansøgningsmaterialet er det beregnet, at der er i gennemsnit må udbringes 1,4426 DE/ha (DE_{max}) svarende til en udvaskning på maksimalt 58,90 kg N/ha ($kg\ N/ha\ DE_{max}$) fra rodzonen. Det reelle dyretryk er 1,67 DE/ha (DE_{reel}) og den reelle udvaskning er på 58,8 kg N/ha ($kg\ N/ha\ DE_{reel}$). Kravet til maksimal kvælstofudvaskning er således overholdt. Det er en forudsætning, at der anvendes 1,1 % ekstra med efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende regler.

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof og fosfor til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Kvælstof (nitrat):

Miljøstyrelsen har fastlagt 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke vil medføre skadevirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning.

1. Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter)
2. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)

Efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr. nr. NKM-133-00068 fra d. 24/11 2011 har Miljøstyrelsen ændret retningslinjer for, hvordan der skal laves konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger ud over det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau. De ændrede retningslinjer er beskrevet i notatet fra Miljøstyrelsen d. 22/12 2011 "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl". Det fremgår heraf, at der kan ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i et givet opland, såfremt husdyrbruget i en ansøgning om miljøgodkendelse reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte.

Kvælstof i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

Ca. 399 ha afvander enten via Stavad Kanal til Ryå eller direkte til Ryå, som afvander til Nibe-Gjøl Bredning. Nibe-Gjøl Bredning er en del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Udkast til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, Forhøring, januar 2010" samt i "Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, december 2011". De arealer i Brønderslev Kommune, som afvander til Limfjorden, har næsten alle Nibe-Gjøl Bredning som recipient. Nibe-Gjøl Bredning er udpeget som habitatområde "H15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal". Området er tillige fuglebeskyttelsesområde (F1). Størstedelen af oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er karakteriseret som "oplande til meget sårbare Natura 2000-områder".

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Nibe-Gjøl Bredning er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "1160, større lavvandede bugter og vige" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Nibe-Gjøl Bredning er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Nibe-Gjøl Bredning er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015. Det er imidlertid usikkert, hvorvidt det er tilstrækkeligt til at sikre bundfaunasamfund i stabil ligevægt. Brønderslev Kommune har ikke yderligere viden om sårbarheden af Nibe-Gjøl Bredning, som giver anledning til at vurdere, at oplandet har væsentlig større sårbarhed for kvælstof.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse vedr. udbringning af husdyrgødning fra svinebrug på arealer i oplandet til et internationalt naturbeskyttelsesområde (NMK-133-00068) kom i Taksvej 45's naboheyringsfase. Det følger af nævnets afgørelse, at i sager, hvor dyreholdet er stigende i det pågældende opland, skal kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til en arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte svarende til jordtyperne (10 % efterafgrøder).

Dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning har været svagt stigende fra 2007 til 2010 fra 90.516 DE til 92.764⁵ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres. Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5-10%⁶.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunernes egne oplysninger om tilladelse og godkendelser, som er givet, men ikke udnyttet, samt eventuelle reduktioner eller ophør af dyrehold.

En gennemgang af de tilladelser/godkendelser, som Brønderslev Kommune har givet i perioden fra 2007 til 2011 viser, at der er givet tilladelser/godkendelser til ca. 4.666 DE i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning, hvor fristen for udnyttelse ikke er udløbet. Som udgangspunkt skal tilladelser/godkendelser udnyttes inden for 2 år fra tilladelsen/godkendelsen er givet. I en række tilfælde er der dog givet en frist på op til 5 år for udnyttelse af en godkendelse. Kommunen har ikke opdaterede tal, der viser, hvor stor en andel af disse DE, der reelt er udnyttet på nuværende tidspunkt. Det vil imidlertid ofte være sådan, at en tilladelse/godkendelse udnyttes gradvist. De CHR-registrerede DE vil således i et vist omfang omfatte hele eller delvise udnyttelser af de tilladelser/godkendelser, der er givet i perioden fra 2007 til 2010, og hvor fristen for udnyttelse reelt ikke er udløbet endnu.

Samtidig med, at der er givet tilladelse/godkendelse til etablering og udvidelse af husdyrbrug i kommunen, er der husdyrbrug, der reducerer eller helt ophører med husdyrproduktionen. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug anmelde godkendelsespligtige ændringer i dyreholdet til kommunen – også når der er tale om reduktion eller ophør i dyreholdet. Erfaringsmæssigt er det imidlertid sjældent, at ophørt eller reduceret husdyrproduktion anmeldes til kommunen. Ligeledes bliver et reduceret eller ophørt husdyrbrug ikke nødvendigvis opdateret i CHR-registret umiddelbart i forbindelse med reduktion/ophør. Der er desuden mulighed for, at et husdyrbrug indsætter dyr igen inden for en 3-årig periode, som er muligt i forhold til kontinuitetsprincippet.

⁵ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

⁶ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen Erhverv. Notat af 28. februar 2011

Hvis der tages højde for de usikkerheder, der er i opgørelse af DE i CHR, sammenholdt med kommunens oplysninger om ophørte/reducerede husdyrbrug samt potentielt ikke udnyttede tilladelser/godkendelser, vurderes det, at der har været en svag stigning i dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning i perioden fra 2007 til nu.

I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket en stigning fra 2007 til 2010 på 2,48 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008 og 2009, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008 og 2009 ligger på ca. 2,28 %.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre betydelige kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket og vil stadig ske en forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

I Limfjordsoplandet er husdyrtrykket som nævnt stigende. Ansøger har i den forbindelse d. 4/1 2012 indsendt en fiktiv ansøgning (nr. 33888), hvor udvaskningen i et planteavlssædskifte er beregnet til 59,1 kg N/ha/år. Som nævnt i ovenstående afsnit er den reelle udvaskning 58,8 kg N/ha/år med de valgte tilpasninger (ekstra efterafgrøder). Det vil sige, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre end i et planteavlssædskifte.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været i et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område i **kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området i **sig selv**.

Fosfor i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nibe-Gjøl Bredning med fosfor er 43,9 t P pr. år⁷.

I forhold til Taksvej 45 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema

Tabel 10

Taksvej 45		
Areal til udbringning		399 ha
Fosforoverskud, kg pr. ha pr. år		1,8
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år		$1,8 \times 8 = 14,4$ kg P
% forøgelse i forhold til en samlet fosforpulje på 2000 kg pr. ha i pløjelaget ⁸		$14,4 / 2000 = 0,72$ %
Worst case udvaskning af fosfor ⁹		1 kg P pr. ha pr. år (standardværdi)
Worst case udvaskning fra		$399 \text{ ha} \times 1 = 399$ kg P pr. ha

⁷ Udregnet ud fra forudsætninger i vandplanen for Limfjorden. Forudsætninger fra vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

⁸ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

⁹ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

projektet		pr. år
Worst case påvirkning fra projektet i forhold til den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden		399 kg P x 0,72 % = 2,87 kg P i alt
Ansøgt fosforbidrag af det samlede fosforbidrag til N2000 området	2,87 / 43.900	0,007 %

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,007 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Nibe-Gjøl Bredning. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nibe-Gjøl Bredning.

Kvælstof i relation til oplandet til Langerak:

Ca. 75 ha afvander via åsystemer i Aalborg Kommune til Langerak. Langerak udgør den østlige del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Udkast til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, Forhøring, januar 2010" samt i "Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, december 2011". Brønderslev Kommunes andel af det samlede opland til Langerak er relativt lille. Langerak er ikke habitatområde, men Limfjorden udmunder mod øst til habitatområdet "H 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Den del af oplandet til Langerak og Kattegat, som er beliggende i Brønderslev Kommune, er karakteriseret som "oplande til sårbare Natura 2000-områder". Ingen dele af oplandet i Brønderslev Kommune afvander til Randers Fjord eller Mariager Fjord.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Kattegat er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanke" og "1160, bugt" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Kattegat er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Kattegat er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015. Det er imidlertid usikkert, hvorvidt det er tilstrækkeligt til at sikre bundfaunasamfund i stabil ligevægt. Brønderslev Kommune har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at oplandet har væsentlig større sårbarhed for kvælstof.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Langerak har været svagt stigende fra 2007 til 2010 fra 49.160 DE til 50.708¹⁰ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunernes egne oplysninger om tilladelse og godkendelser, som er givet, men ikke udnyttet, samt eventuelle reduktioner eller ophør af dyrehold.

Da Brønderslev Kommunes andel af oplandet til Langerak er meget lille i forhold til det øvrige opland til Langerak, har Brønderslev Kommune ikke fundet det relevant at foretage en opgørelse over, hvor mange tilladelser/godkendelser der er givet, men ikke udnyttet. Som udgangspunkt skal tilladelser/godkendelser udnyttes inden for 2 år fra tilladelsen/godkendelsen er givet. I en række tilfælde er der dog givet en frist på op til 5 år for udnyttelse af en godkendelse. Kommunen har ikke opdaterede tal, der viser, hvor stor en andel af disse DE, der reelt er udnyttet på nuvæ-

¹⁰ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

rende tidspunkt. Det vil imidlertid ofte være sådan, at en tilladelse/godkendelse udnyttes gradvist. De CHR-registrerede DE vil således i et vist omfang omfatte hele eller delvise udnyttelser af de tilladelser/godkendelser, der er givet i perioden fra 2007 til 2010, og hvor fristen for udnyttelse reelt ikke er udløbet endnu.

Samtidig med, at der er givet tilladelse/godkendelse til etablering og udvidelse af husdyrbrug i kommunen, er der husdyrbrug, der reducerer eller helt ophører med husdyrproduktionen. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug anmelde godkendelsespligtige ændringer i husdyrholdet til kommunen – også når der er tale om reduktion eller ophør i dyreholdet. Erfaringsmæssigt er det imidlertid sjældent, at ophørt eller reduceret husdyrproduktion anmeldes til kommunen. Ligeledes bliver et reduceret eller ophørt husdyrbrug ikke nødvendigvis opdateret i CHR-registret umiddelbart i forbindelse med reduktion/ophør. Der er desuden mulighed for, at et husdyrbrug indsætter dyr igen inden for en 3-årig periode, som er muligt i forhold til kontinuitetsprincippet.

Hvis der tages højde for de usikkerheder, der er i opgørelse af DE i CHR, sammenholdt med kommunens oplysninger om ophørte/reducerede husdyrbrug samt potentielt ikke udnyttede tilladelser/godkendelser, vurderes det, at der har været en svag stigning i dyretrykket i oplandet til Langerak i perioden fra 2007 til nu.

I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket en stigning fra 2007 til 2010 på 3,15 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008 og 2009, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008 og 2009 ligger på ca. 3,14 %.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre betydelige kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket og vil stadig ske en forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

I oplandet til Langerak er husdyrtrykket som nævnt stigende. Ansøger har i den forbindelse d. 4/1 2012 indsendt en fiktiv ansøgning (nr. 33888), hvor udvaskningen i et planteavlssædskifte er beregnet til 59,1 kg N/ha/år. Som nævnt i ovenstående afsnit er den reelle udvaskning 58,8 kg N/ha/år med de valgte tilpasninger (ekstra efterafgrøder). Det vil sige, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre end i et planteavlssædskifte.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været i et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

Fosfor i relation til oplandet til Langerak:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nordlige Kattegat via Langerak med fosfor er 35,7 t P pr. år¹¹.

I forhold til Taksvej 45 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema

Tabel 11.

¹¹ Udregnet ud fra forudsætninger i vandplanen for Limfjorden. Forudsætninger fra vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

Taksvej 45		
Areal til udbringning		75 ha
Fosforoverskud, kg pr. ha pr. år		1,8
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år		$1,8 \times 8 = 14,4 \text{ kg P}$
% forøgelse i forhold til en samlet fosforpulje på 2000 kg pr. ha i pløjelaget ¹²		$14,4 / 2000 = 0,72 \%$
Worst case udvaskning af fosfor ¹³		1 kg P pr. ha pr. år (standardværdi)
Worst case udvaskning fra projektet		$75 \text{ ha} \times 1 = 75 \text{ kg P pr. ha pr. år}$
Worst case påvirkning fra projektet i forhold til den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden		$75 \text{ kg P} \times 0,72 \% = 0,54 \text{ kg P i alt}$
Ansøgt fosforbidrag af det samlede fosforbidrag til N2000 området	$0,54 / 35.700$	0,002 %

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,002 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Langerak / Nordlige Kattegat. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nordlige Kattegat via Langerak.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Markerne 1-0, 11-0, 5-0, 1-6, 41-1, 41-2, 42-2, 1-4, 10-0, 41-3 og 41-0 er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, hvorfor der er foretaget beregning på disse marker.

Hvis nitratkoncentrationen er over 50 mg N/l må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift. I den konkrete sag er der beregnet, at der ikke sker nogen merudvaskning af nitrat, hvorfor projektet opfylder kravet til nitrat i forhold til grundvand.

For de øvrige arealer, der er beliggende i områder med almindelige eller begrænsede drikkevandsinteresser, jf. bilag 13, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

2.8 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT

65. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
66. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
67. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

¹² I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

¹³ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

68. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:
- Metoder til at mindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra kvægproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedste tilgængelige teknik Emissionsniveau samt BAT i stald

Der er foretaget beregninger på emissionsværdier på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Tabel 12. Kommunens beregning af emissionsgrænseværdier

	Ny eller renoveret stald	Antal eller DE	Emmissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N)	kg N
Jerseyko, sengestald med spalter	Nej	466	8,78	4.092
Jerseyko, sengestald med spalter	Ja	104	6,6	686
Jerseyko (goldko), dybstrøelse	Nej	63	11,9	750
Kvie/stud, jersey (6 mdr. kælvning), dybstrøelse (21-22 mdr.)	Nej	13,02	8,6	112
Småkalv, jersey (0-6 mdr.), dybstrøelse (0-4 mdr.)	Ja	37,49	10,75	403
Kvie/stud, jersey (6 mdr. kælvning), sengestald med spaltegulv (4-6 mdr.)	Nej	24,39	7,7	188
I alt				6.231

Beregningerne viser en vejledende emissionsgrænseværdi på 6.231 kg/N/år og som nævnt under ammoniakafnittet er den samlede emission fra anlægget 6.226 kg/N/år. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er altså overholdt. På baggrund heraf vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for staldsystemer.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT på de andre områder anføres punktvis under hvert afsnit, hvorefter Brønderslev Kommunes vurdering fremgår nedenunder.

Fodringsstrategi på ejendommen

Bedriftens egen grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbte bærme, kartoffelskræller, kraftfoder, mineraler, vitaminer mm. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Brønderslev Kommune vurderer, at fodringsstrategien på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Vand- og energiforbrug

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Vaskevand fra malkeanlæg anvendes til rengøring af malkestald. Kølevand fra mælkekøling (ca. 1 l pr. kg mælk) anvendes til drikkevand til kørerne. Der foretages hyppig rengøring hos kalvene. De øvrige staldafsnit efter behov.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen. Der er sensorstyring på udendørs belysning. Ved malkerobotter og foderbord er der lys døgnet rundt. I det øvrige staldanlæg er der etableret dagslysstyring, således at lyset automatisk slukker, når der er tilstrækkeligt dagslys.

Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling. Varmen anvendes til opvarmning af brugsvand i stalden.

BAT vedr. vandforbrug

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Der er indsendt energirapport (bilag 19) til Brønderslev Kommune. Ansøger har stort set udført alle de energibesparelser, som energikonsulenten har lagt op til.

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrbruget i forhold til vand- og energiforbrug på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Opbevaring og behandling af gødning

Gyllen opbevares i ejendommens 2 gylletanke på 3.000 og 4.500 m³. På gylletankene etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2009) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Udbringning af husdyrgødning

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Brønderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Ansøgers redegørelse for alternativer/0-alternativet

Et alternativ til udvidelsen på Taksvej er at forøge produktionen på andre gårde. Men pga. den gode opbygning af produktionsfaciliteterne på Taksvej er der ønske om at udvidelsen skal finde sted her.

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

2.9 Vilkår – Egenkontrol

69. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
70. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagteriafregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
71. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:
 - Forpagtnings- og overførselsaftaler
 - Logbog for ejendommens gyllebeholdere
 - Dokumentation for antal DE
 - Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov
- Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournale, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Malkerobotterne er tilkøbt alarmanlæg.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres, at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen

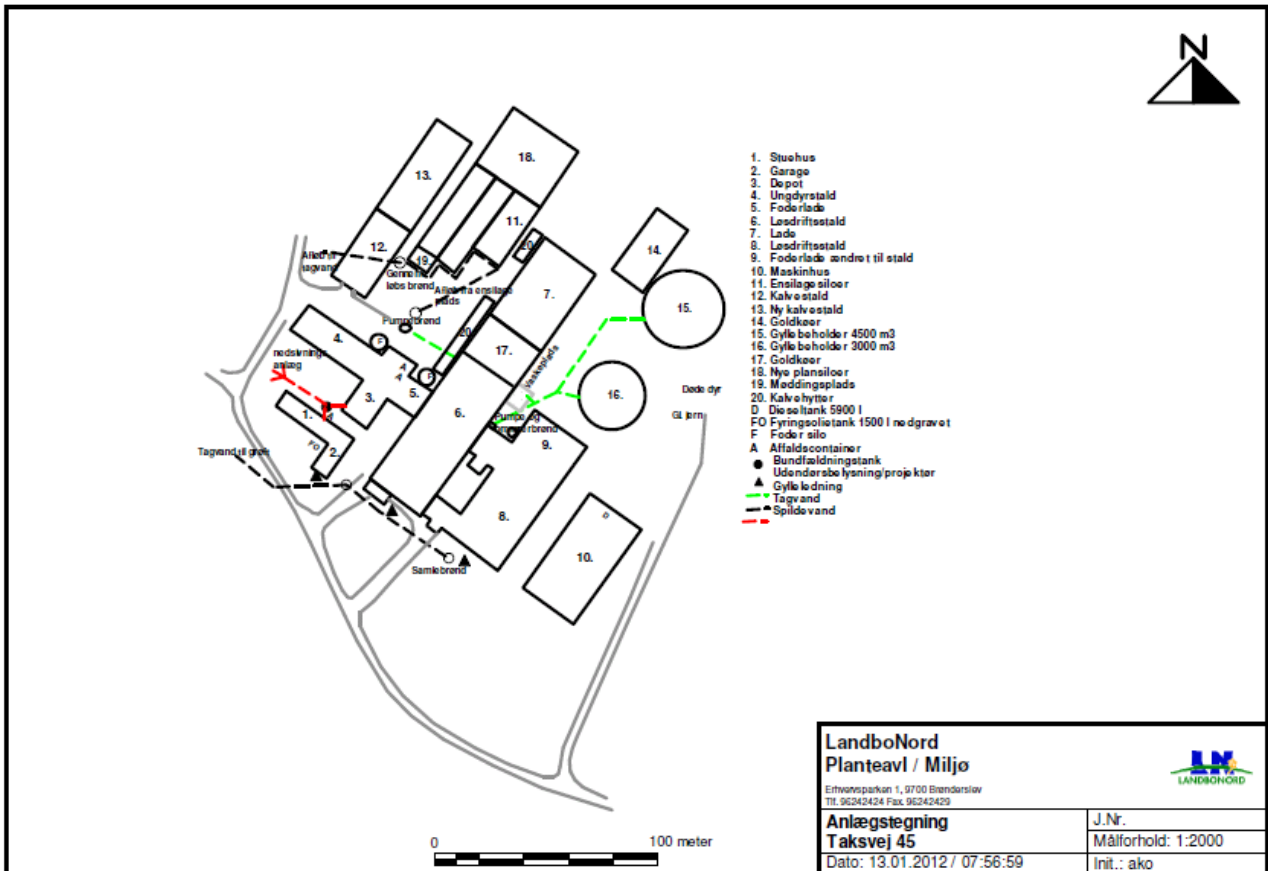
BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have

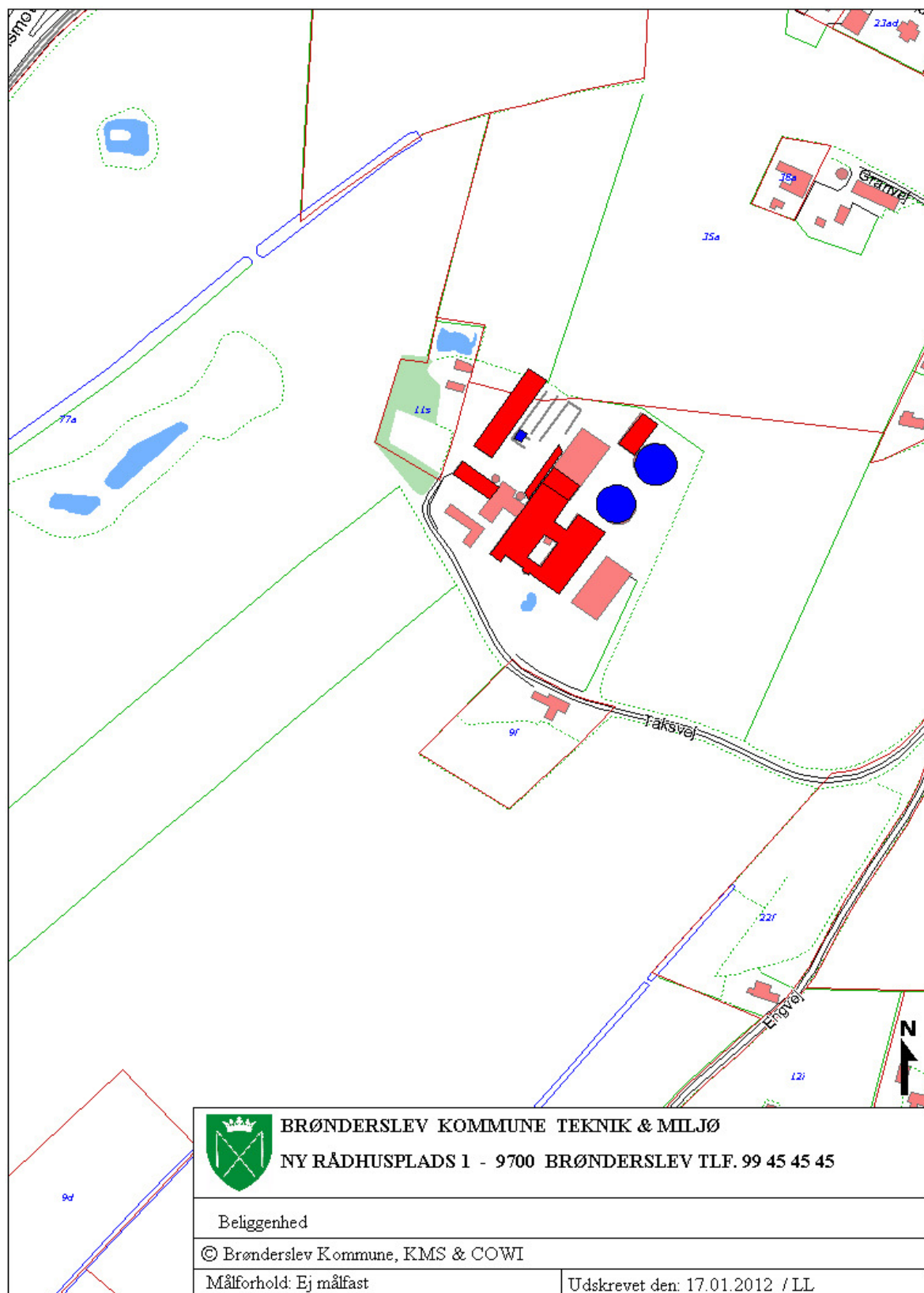
procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelsen fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

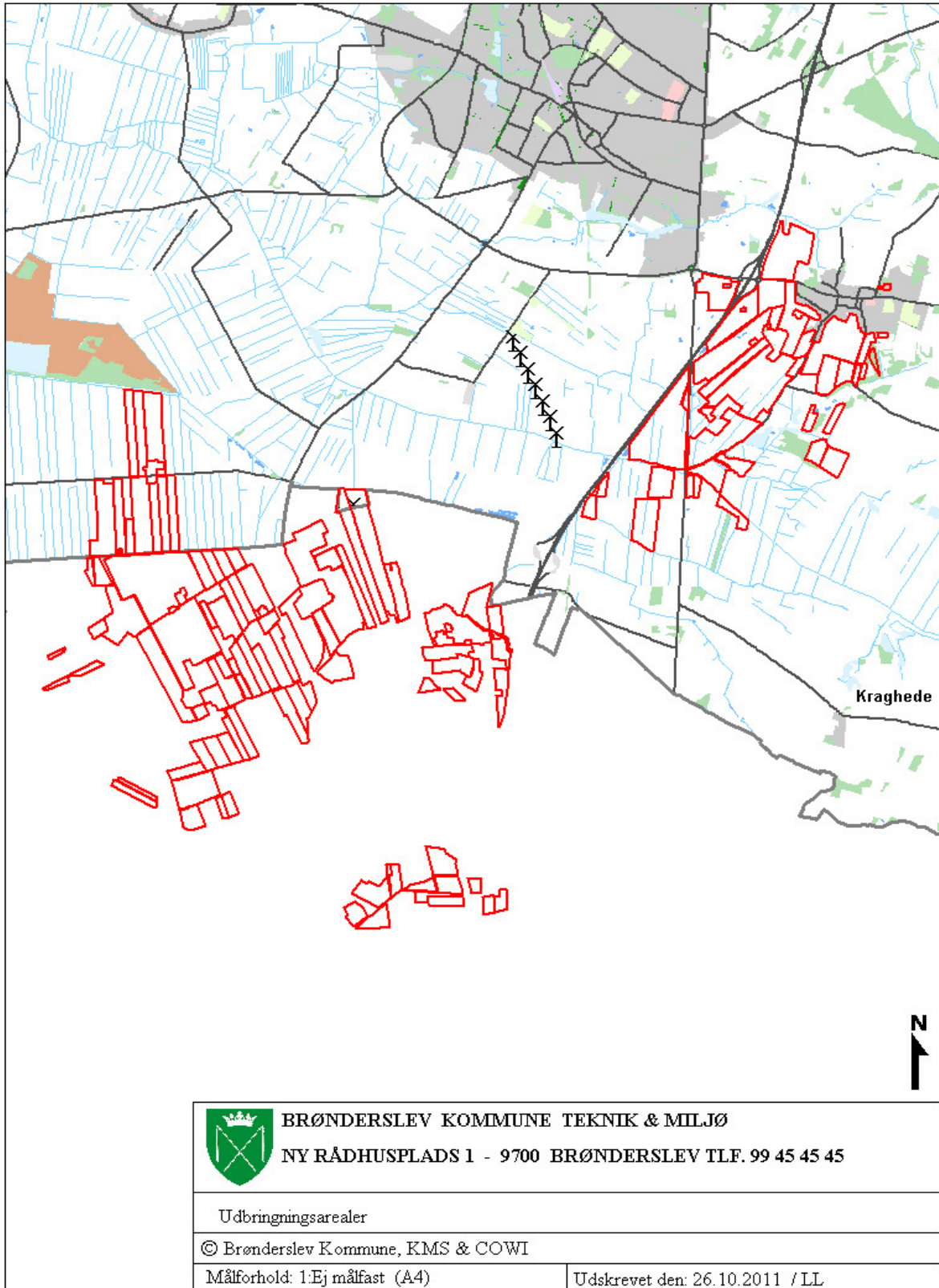
Bilag 1

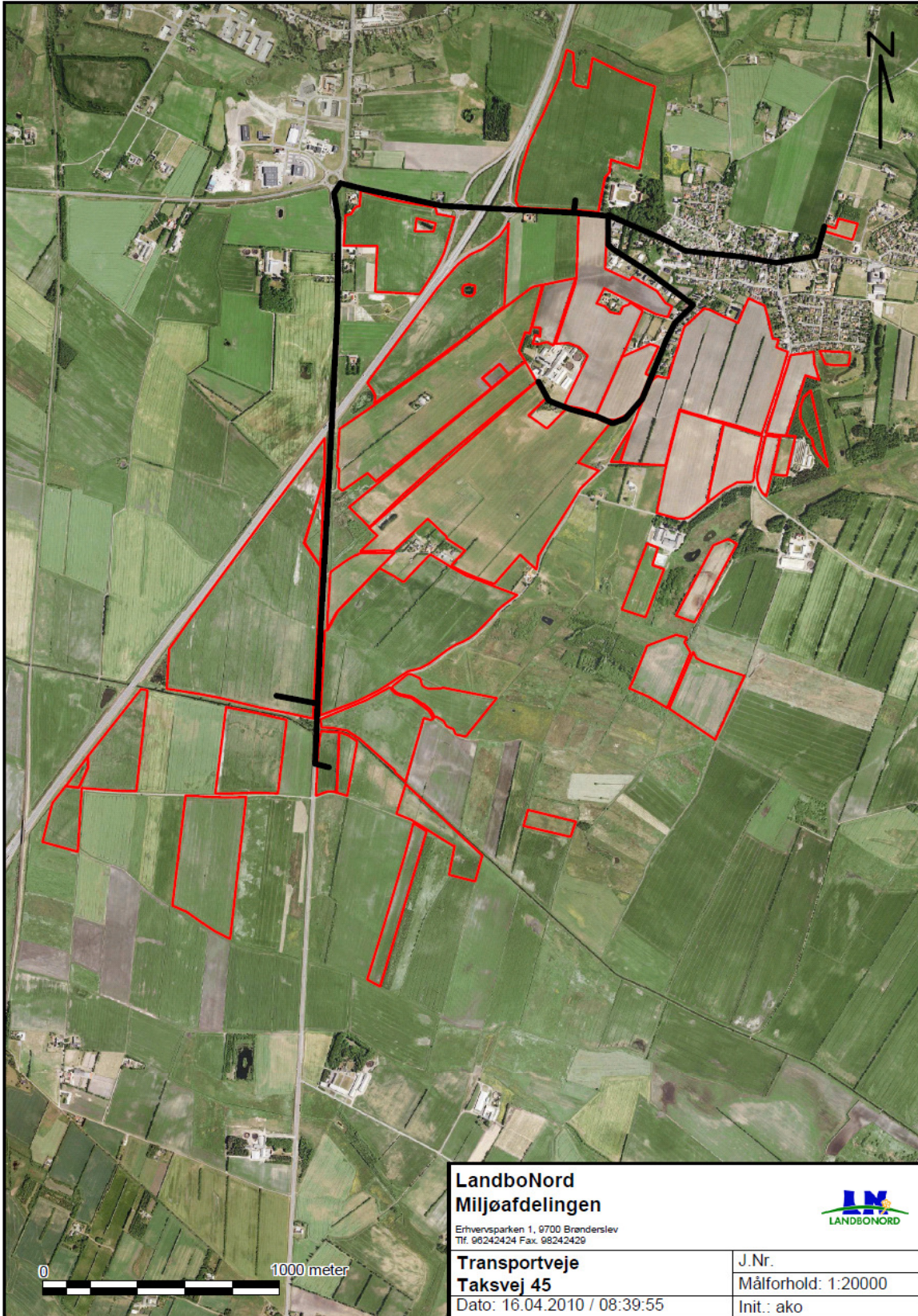
Bilag 2a

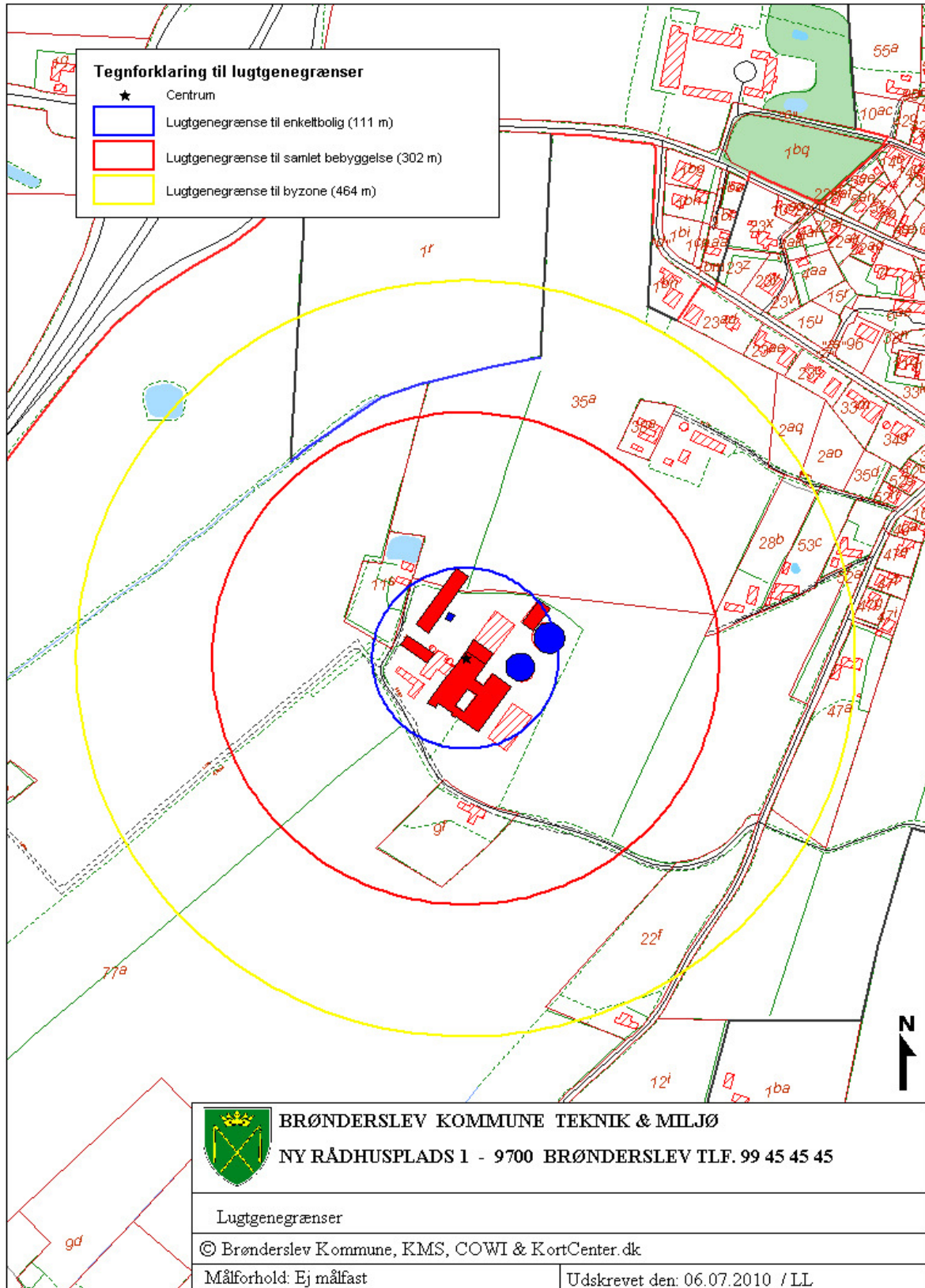
Bilag 2b

Bilag 3

Bilag 4

INSTRUKS

VED UHELD

STANDS UHELDET

FORSØG AT STANDSE UDBREDELSEN AF UHELDET F.EKS. VED AT SLUKKE FOR PUMPER, TILSTOPPE AFLØB MM.

FREMTAG BEREDSKABSPLANEN OG FORETAG DE TILTAG DEN ANVISER, MAPPEN LIGGER I frokoststuen eller i robot kontoret i stald.

TILKALD HJÆLP PR. TLF.

VED STØRRE UHELD RING 112 OG OPLYS:

- HVEM DER RINGER
- HVAD DER SKET
- HVOR DET SKET, ANGIV REGION, BY OG ADRESSE

KONTAKT MILJØMYNDIGHEDERNE VED TLF. (Se side 3)

KONTAKT EJEREN, Lars H. Pedersen PÅ TLF. 9881 1354 ELLER MOBIL PÅ TLF. 2145 9798

RED MENNESKER I FARE

VARSEL ALLE ENTEN MUNDTLIGT ELLER VED HJÆLP AF TELEFON.

BEGRÆNS UHELDET

VED BRAND -LUK DØRE OG VINDUER TIL DET BRÆNDENDE OMRÅDE, MEN LÅS IKKE DØRENE. PÅBEGYND SLUKNING AF BRANDEN MED DE TILSTEDEVÆRENDE SLUKNINGSREDSKABER.

VED MILJØUHELD - FORSØG OPDÆMNING FOR AT UNDGÅ, AT DIV. STOFFER LØBER TIL DRÆNBRØND ELLER VIDERE I VANDLØB . OPDÆMNINGEN KAN EVT. FORETAGES MED JORD, HALMBALLER OL. AFHÆNGIG AF MÆNGDEN.

VED BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNES ANKOMST

UNDERRET BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE OM UHELDETS BELIGGENHED, UHELDETS OMFANG OG EVENTUELLE PERSONER, DER IKKE ER KOMMET I SIKKERHED.

UDLEVER BEREDSKABSMAPPEN TIL BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE.

Beredskabsplan for Taksvej 45

Indholdsfortegnelse:

VED UHELD	48
TELEFONNUMRE	51
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	52
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	53
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	54
TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING	55
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	56

Udarbejdet af: Ejer i samarbejde med miljøkonsulent Birgitte W. Hansen, Landbonord

Revideret: Dato Ansvarlig (underskrift)

2011
2012
2013
2014
2015
2016

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i robot kontoret i stald
Kopi af beredskabsplanen findes i frokoststuen

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk generelt:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne (Brønderslev Kommune). Er man i tvivl, ring 112, der har kontakt til kommunens beredskabstjeneste og miljøvagt.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nr. 9881 1354

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Midt Vendsyssel dyrlæger kontaktes på telefon 9883 101 eller 3099 0288 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Slå alarm

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

- Kontakt ejeren, Lars H. Pedersen på tlf. 9881 1354 eller mobil 2145 9798
- Driftsleder kan kontaktes på 2166 6645

Handlinger

- Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier
- Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.
- Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

- Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Hjælpemidler

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukker
- Vand
- Frontlæsser
- Gummiged

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars H. Pedersen på tlf. 9881 1354 eller mobil 2145 9798
- Driftsleder kan kontaktes på 2166 6645

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Ved et evt. gylleudslip vil gyllen lægge sig omkring gyllebeholderne, da grunden der er lavere i forhold til de omkring liggende marker.
- Man kan lave en opdæmning evt. med jord eller halmballer afhængig af mængden af gylle så man ikke risikerer yderligere forurening (se kortbilag)

- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Der er ingen risiko for forurening af dambrug.

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Frontlæsser
- Minilæsser
- Gummiged

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars H. Pedersen på tlf. 9881 1354 eller mobil 2145 9798
- Driftsleder kan kontaktes på 2166 6645

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at eksempelvis olie løber til vandløb. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af olie.
- Er olie løbet til vandløb skal der laves en opdæmning evt. med en bigballe for at forhindre yderligere forurening
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Der er ingen risiko for forurening af dambrug.

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Frontlæsser
- Minilæsser

I maskinhuset findes der savsmuld der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING

Ved uheld under transport af husdyrgødning:

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, placering (hvor uheldet er sket) og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars H. Pedersen på tlf. 9881 1354 eller mobil 2145 9798
- Driftsleder kan kontaktes på 2166 6645

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandløb, dræn eller grøfter
- Medbring evt. materiel, der kan være en hjælp til opdæmning
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

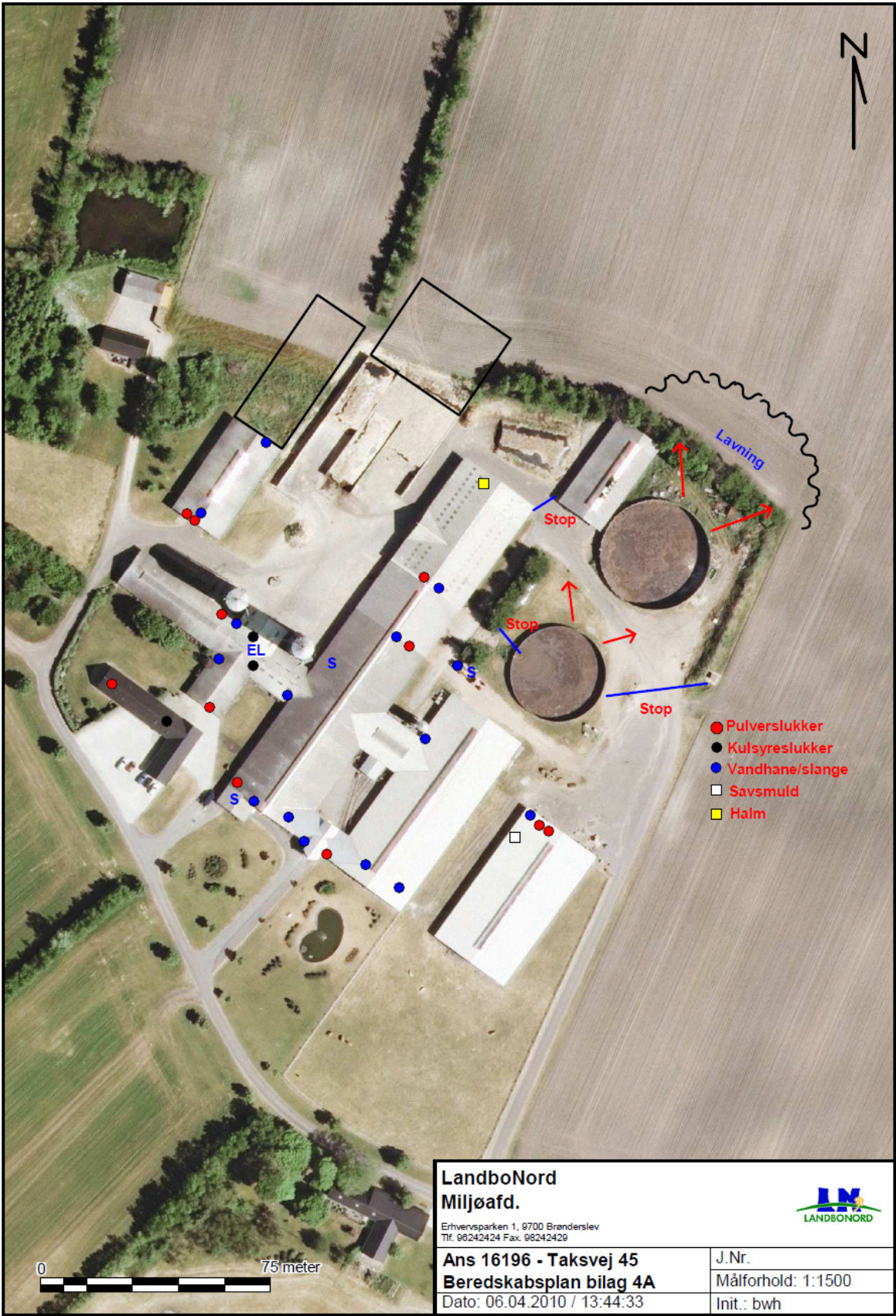
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

**LandboNord
Miljøafd.**

Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev
Tlf. 98242424 Fax. 98242429

**Ans 16196 - Taksvej 45
Beredskabsplan bilag 4A**

Dato: 06.04.2010 / 13:44:33

J.Nr.

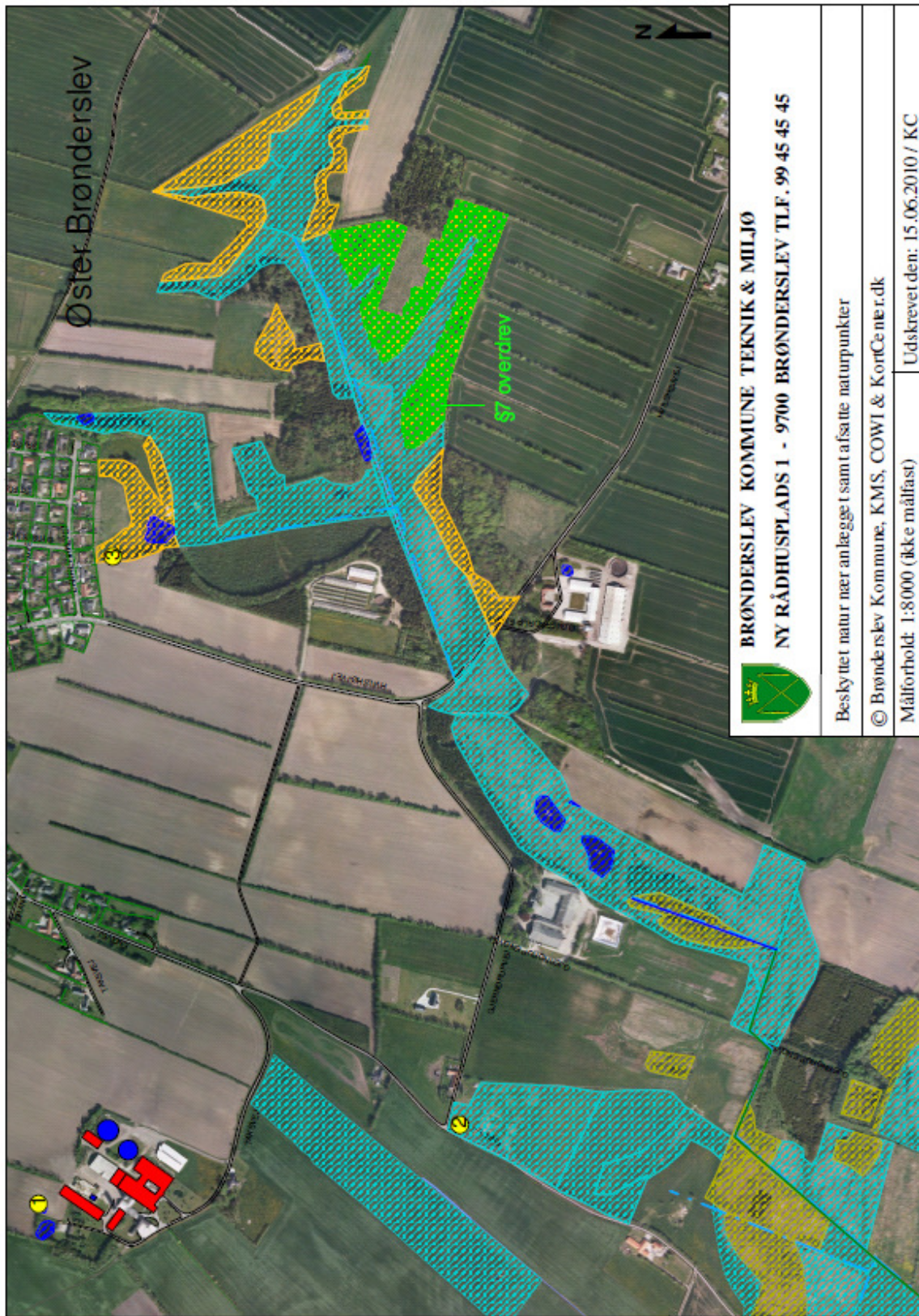
Målforshold: 1:1500

Init.: bwh

Bilag 6

Bilag 7

Bilag 8

Danmarks Naturfredningsforening
Lokalafdelingen i Brønderslev
Lars Schønberg-Hemme
dn@koushede.dk

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Brønderslev, den 21. november 2011

Vedr. udkast til § 12 godkendelse til udvidelse af kvægproduktion Taksvej 45, 9700 Brønderslev

Danmarks Naturfredningsforening's lokalafdeling har følgende bemærkninger til sagen. Natur- og Miljøklagenævnet har med afgørelse NMK-133-00068, den 24. november 2011 stadfæstet, at et vandopland betragtes som "lukket", hvis husdyrtrykket i vandoplandet har været stigende i perioden fra 2007 til 2010. Udbringningsarealerne afvander til hhv. Nibe-Gjøl Bredning og Langerak, begge vandoplande hvor husdyrtrykket er steget med hhv. 2,42 og 3,05%.

Da vandoplandene dermed er lukkede, bør kommunen genberegne kvælstofudvaskningen fra bedriften, så ansøger reducerer udvaskningen fra 58,8 kg N/ha/år til et niveau, der ikke overstiger udvaskningen svarende til planteavlsbrug.

Lokalafdelingen har tidligere indsendt bemærkninger til kommunens miljøgodkendelsen af 28. september 2010 af Taffelgårdsvej 168, som blev anket til Miljøklagenævnet bl.a. på grund af Brønderslev Kommunens tilladelse til kvælstofbelastningen af Habitatområdet Store Vildmose og dermed manglende overholdelse af Habitatdirektivet's bestemmelse om en 0-belastning. Den 6. juni 2011 ophævede Natur- og Miljøklagenævnet miljøgodkendelsen. DN's lokalafdeling mener ikke at Brønderslev Kommune i den nye godkendelse følger flere dele af Natur- og Miljøklagenævnets tidligere bemærkninger og afgørelse. NMKN's afgørelse vedhæftes emailen som bilag.

Venlig hilsen

Mogens Ingemannsen
DN Brønderslev

Brønderslev Kommune
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Brønderslev, den 28. november 2011.

Kommentarer til Brønderslev Kommunes udkast til miljøgodkendelse af en udvidelse af kvægproduktionen beliggende på Taksvej 45, 9700 Brønderslev.

DOF Nordjylland har pr. post modtaget brev dateret 10. november 2011 med kommunens udkast til § 12 godkendelse til kvægproduktionen beliggende Taksvej 45, 9700 Brønderslev. Udkast til godkendelsen vil medføre, at kvægproduktionen udvides fra 588,14 dyreenheder til 795,53 dyreenheder. DOF Nordjylland har efterfølgende flere kommentarer til kommunens udkast til denne § 12 godkendelse.

En endelig afgørelse vil resultere i en unødvendig belastning af omgivelserne, og man får desværre ikke indtryk af, at kommunen har tillagt hensynet til det omgivende miljø lige så stor vægt, som ønsket om at imødekomme ansøgeren.

De mange beregninger accepteres tilsyneladende *uden en reel stillingtagen til den påvirkning af omgivelserne*, der uvægerligt må blive resultatet af en udvidelse af produktionen med en stigning på 35 %.

Kritikken bygger væsentligst på, at der ikke er gjort tilstrækkeligt for at begrænse forureningen, især udledningen af kvælstof til vandområder, der allerede er overbelastet af næringsstoffer.

De enkelte punkter:

Ammoniakfordampningens indflydelse på ejendommens tilstødende områder beskrives på side 20 – 23. Den samlede emission udgør 6.234,05 kg N/år, og meremissionen fra anlæg er beregnet til 710,51 kg N/år. Selvom Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er overholdt vil merbelastningen af ammoniak i væsentlig grad forringe tilstanden af nævnte § 7 natur, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsom overfor udledning af luftbåret kvælstof, herunder nævnte overdrev, sø og eng, der i forvejen er stærkt belastet med kg N/år. Baggrundsbelastningen er et problem i hele landet.

Udover ammoniakfordampningen fra stalde, lager, udbringningsarealer og i øvrigt fra markflåden vil nærmeste Natura 2000-område, habitatområde 12, Store Vildmose blive påvirket af næringsstoffer, og det vil betyde en yderligere merbelastning med næringsstoffer af habitatområdet jf. side 66.

Miljøgodkendelsen omtaler som nævnt flere naturområder, der kræver særlig hensyntagen og omsorg, og som jo i forvejen er belastet af forurening. Alligevel

"vurderer" kommunen i bestræbelserne på at imødekomme ansøgeren, at der ikke bliver tale om væsentlige negative påvirkninger. Når produktionen øges med over en tredjedel må det nødvendigvis få betydning for omgivelserne.

Side 30 er vilkår 63 om 1,1 % ekstra afgrøder udover pligtige efterafgrøder velment men ikke anvendeligt som grundlag for kontrol.

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof og fosfor til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder, side 31:

På side 31 – 37 redegøres for kommunens vurdering af godkendelsens skadevirkning af kvælstof og fosfor til Natura 2000-områderne Nibe-Gjøl Bredning og Aalborg Bugt, østlige del via Langerak, og i redegørelsen nævnes også, at risikoanalysen fra Vand- og natuoplanerne har vist, at områderne ikke kan opfylde målet i Vandplanen i 2015. På side 59 og 60 har Aalborg Kommune ligeså afgivet udtalelse om arealer i Aalborg Kommune i forbindelse med miljøgodkendelse af arealer på *Taffelgårdsvej 168, 9700 Brønderslev*, og disse udtalelser integreres i efterfølgende kommentarer.

Dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning har været stærkt stigende fra 2007 til 2010 fra 90.516 DE 92.764 DE, hvilket svarer til en stigning på 2,48 %. Hertil bliver nævnt, at der i Brønderslev Kommune i perioden er givet tilladelser/godkendelser til 4.666 DE, men kommunen sår samtidigt tvivl om, hvorvidt godkendelserne helt eller delvist er udnyttet.

Dyretrykket i oplandet til Langerak har i samme periode også været stærkt stigende fra 49.160 DE til 50.708 DE, en stigning på 3,15 %. Til trods for den kraftige stigning i dyretrykket har kommunen ikke fundet det nødvendigt at lave opgørelse over godkendelser og dermed tilførte dyreenheder i den samme periode, hvilket mistænkeliggør kommunens registreringer.

Da stigningen jf. ovenstående er under 5 % henholder kommunen sig til Miljøstyrelsens vejledning, at man kan se bort fra udviklingen i dyreholdet, hvis CHR-data viser, at denne er under 5 % stigning sammenlignet med 2007. Hertil skal anføres, at usikkerheden i CHR-data, som Miljøstyrelsen nævner, også kan være til stede i 2007-tallene. Det skal også nævnes, at Brønderslev Kommune kun indregner dyreenheder i egne tilladelser/godkendelser. *Andre kommuner* såvel syd som nord for Limfjorden har i perioden tilsvarende givet tilladelser/godkendelser, som gennem vandløbssystemer anvender Nibe-Gjøl Bredning og Langerak som recipient. Det i sig selv med den model indregnet giver et helt andet resultat af dyreenheder, end det Brønderslev Kommune kommer frem til.

Udvaskningen af kvælstof på 5,2 kg N/ha/år er i direkte strid med målsætningen for Natura 2000-området Nibe-Gjøl Bredning, der langt fra er opfyldt. Tilsvarende er udvaskningen af kvælstof på 5,2 kg N/ha/år ligeledes i strid med målsætningen for Langerak/Kattegat, men kommunen vurderer, at det ikke vil give anledning til væsentlig kvælstofpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nordlige Kattegat. Tilsyneladende troster kommunen sig med, at målopfyldelsen for nævnte Natura 2000-områder alligevel ikke kan nås inden 2015. Kommunen konkluderer det samme for fosforens vedkommende.

Påvirkningen fra bedriftens udbragte husdyrgødning synes meget lavt procentuelt, men man udelader så også øvrig udvaskning, som man kan læse om i andre miljøgodkendelser, og som bidrager til forureningen af vandområderne. Vejledningens pkt. 2B – der citeres side 37 – omhandler "*nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug*" og altså ikke blot den husdyrbetingede del af udvaskningen.

På trods af, at målsætningen for Limfjorden og Langerak/Kattegat kræver en reduktion af tilførslen af næringsstoffer, tillader kommunen den ønskede udvidelse på 207,39 dyreenheder med deraf følgende øget forurening. Mange bække små gør en stor å, og det større antal dyreenheder betyder uomtvistelig en større udledning af kvælstof fra denne ejendom. Da målsætningen for nævnte Natura 2000-områder ikke er opfyldt, skulle kommunen have gjort mest muligt for at nedsætte forureningen, mens man nu i stedet tillader en større forurening.

Til støtte for, at dyretrykket må være steget med indtil 5 % siden 2007, henviser kommunen til Miljøstyrelsens supplement til vejledningen, dateret den 28. februar 2011, som henviser til den udgivne opgørelse over dyretrykket landet over. Den pludselige påberåbte usikkerhed i antal dyreenheder kan lige så godt være til stede ved opgørelsen for 2007, og derfor også kunne pege den modsatte vej. Derfor er der endnu mere grund til at holde fast ved de absolutte tal uden margin på 5 %. Forsigtighedsprincippet i håndhævelsen af habitatdirektivet taler for denne løsning.

Denne kritik af den ekstra margin på 5 % i dyretrykket er *mere end blot en kommentar*. Redegørelsen for, hvorledes Miljøstyrelsen i hast supplerede sin vejledning med et notat om, at 5 % flere dyr modsat tidligere intet betyder for miljøet, viser en så politisk præget proces ved tilblivelsen af notatet, at *kommunen burde have set bort fra notatet og i konsekvens heraf givet afslag på den ønskede udvidelse af produktionen*. Vejledningen med det supplerende notat er netop kun en vejledning og ikke bindende, *hvis kommunen i det konkrete tilfælde ser, at udvidelsen kan risikere at skade omgivelserne*. Her henvises til side 33, øverst, og side 35, nederst, hvor kommunens tolkning af grænsen på 5 % fremgår, og hvor kommunen fejlagtigt konkluderer, at ansøgte projekt ikke vil medføre forværing af tilstanden i Nibe-Gjøl Bredning og i Nordlige Kattegat, som Langerak udmunder i.

På side 40 anføres, at det er BAT fortsat at have gyllebeholdere med naturligt flydelag jf. side 29. Når fast overdækning kan kræves anvendt andre steder, må det også være relevant ved denne ejendom. *Fast overdækning vil kunne nedsætte ammoniaktabet med 2 % mod ellers 1 % ved det nu tilladte flydelag.*

Det er DOF's opfattelse, at *kommunen ikke kan nøjes med at holde sig til, hvad man anser for de mindst mulige krav*. Reglerne på området skal bruges effektivt, når *kommunen til gavn for alle borgere skal sikre et godt miljø.*

Med venlig hilsen

DOF Nordjylland
v/Vagn Gjerløv
Skovtoften 38
9700 Brønderslev.

**Uddrag af Miljøklagenævnets afgørelse, dateret den 22. december 2010
J. nr. MKN-130-00349**

Internationale naturbeskyttelsesområder

For der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde (et såkaldt "Natura 2000-område") væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Habitatbekendtgørelsen skal fortolkes på baggrund af EF-domstolens afgørelse i C-127/02 af 7. september 2004 (*Vadehavsdømmen*). Det indebærer, at myndigheden skal foretage en vurdering af, om det kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt (væsentligheds-vurderingen). Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der, såfremt projektet ønskes fremmet, foretages en konsekvensvurdering. Konsekvensvurderingen skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområdes bevaringsmålsætning, og virkningen skal bedømmes på grundlag af "den bedste videnskabelige viden på området".

Der kan ifølge dommen kun gives tilladelse, hvis det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har skadelige virkninger for det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet.

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte projekt vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4.

Det fremgår endvidere af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der træffes efter husdyrbruglovens §§ 10, 11 eller 12, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 3. En fortegnelse over de i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV fremgår af habitatbekendtgørelsens bilag 11.

Miljøstyrelsen har med Nyhedsbrevet Husdyrgodkendelse nr. 10 udsendt et vejledende notat af 24. juni 2010 om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at en vigtig forudsætning for, at husdyrbruglovens beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt, er, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke kan forventes at stige, men vil blive samlet på større, men færre husdyrbrug. Ifølge vejledningen skal kommunen i forbindelse med stillingtagen til ansøgninger tage udgangspunkt i følgende vurderinger:

- Om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning.
- Er husdyrtrykket således konstant eller stigende i det aktuelle opland, og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug vil have en skadevirkning.
- Og er der andre kilder til nitratudvaskningen i det aktuelle opland end husdyrproduktionen, som har medført en øget nitratudvaskning vil det betyde, at det ansøgte i kumulation med andre kilder vil have en skadevirkning.
- Endelig indgår i vurderingen, at gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter Miljømålsloven og opnå gunstig bevaringsstatus/god økologisk tilstand for det aktuelle vandområde, ikke må neutraliseres gennem tilladelser og godkendelser af husdyrbrug.

Ifølge vejledningen vil et projekt ikke som følge af nitratudvaskning medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder og levesteder og yngle- og rastepladser for beskyttede arter, under forudsætning af følgende:

- Pkt. 1A: Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.
- Pkt. 1B: eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen.
- Pkt. 1C: gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.
- Pkt. 2A: nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B: må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutroferet.

Bilag 10

Udtalelse om arealer i Aalborg Kommune i forbindelse med miljøgodkendelse af arealer på Taffelgårdsvej 168, 9600 Brønderslev.

Brønderslev Kommune har den 11. marts 2010 bedt om Aalborg Kommunes udtalelse i forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen Taffelgårdsvej 168, 9600 Brønderslev. En del af arealerne tilhørende ejendommen er beliggende i Aalborg Kommune.

Natur

Habitatområde:

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor Natura 2000-område.

Ingen af udbringningsarealerne ligger alle indenfor 1.000 meter af naturområder omfattet af husdyrlovens § 7.

Udbringningsareal 19-0, 33-1, 36-0, 37-71 og 41-0 er helt eller delvist vejledende registreret som fersk eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4, denne natur er beskyttet mod tilstandsændringer og intensivering i brugen af arealerne. En ændring af gødningstypen fra ugødet/handelsgødning til husdyrgødning betragtes som en intensivering i brugen.

Registreringen af den ferske eng på udbringningsareal 36-0, 37-71 og 41-0 er i en anden sag affødt af denne husdyrsagen blevet revurderet og på baggrund af luftfotos fra 1960-'64, 1979, 1984, 1992, 1995, 1999, 2002, 2004, 2006 og 2008 blevet afregistreret og arealerne kan benyttes som almindeligt landbrugsareal.

Registreringen af den ferske eng på udbringningsareal 19-0 og 33-1 er blevet fastholdt. Det vurderes på baggrund af udtalelser fra ejer og gødningsplaner fra 2005-2009, at arealerne har været brugt til udbringning af husdyrgødning, denne praksis kan fortsætte, da der ikke er tale om en intensivering af brugen.

Bilag IV arter og andre beskyttede arter

Der må ikke gives godkendelse til projektet hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV i alle livsstadier, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. habitatbekendtgørelsens § 8. Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter på udbringningsarealerne inkluderet i projektet.

Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne inkluderet i projektet. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 1.

Skema 1: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i inkluderet i projektet.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfireben		X
Spidssnudet frø		X

Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer.

Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af udbringningsarealerne ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (kommunens egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Overfladevand

Fosfor

En del af de nordligste arealer (marknr. 51-1, 53-2, 51-2, 53-1, 37-7, 51-3,6-8, 7-2, 7-11) i Aalborg Kommune afvander til Natura2000 område overbelastet med fosfor. Arealerne er alle P klasse 0 med primært humusjord.

Nitrat

Markerne 51-1, 51-2, 53-2 samt delvist 53-5, 52-6, 52-7,52-8,52-9, og 53-1 ligger i nitratklasse III mens markerne 37-7 og 51-3 ligger delvist i nitratklasse II.

På den baggrund finder Aalborg Kommune, at der i afgørelsen skal stilles vilkår, der sikrer, at kravene til arealer i Nitratklasse 2 og 3 overholdes på de konkrete marker.

Habitatområder

Hovedparten af udbringningsarealerne afvander til Langerak. Der vurderes, at der ikke er problemer iht. dette.

En meget lille del af arealerne afvander til Nibe/Gjøl Bredning via Ry Å. Aalborg Kommune vurderer, at husdyrlovens krav til udvaskning (nitratklassesystemet) i det konkrete tilfælde er tilstrækkeligt til at sikre, at habitatområdet Nibe Bredning, fremover bevæger sig mod gunstig bevaringsstatus for så vidt angår belastningen med både kvælstof og fosfor.

Grundvand

Udbringningsarealerne mark nr. 41-1, 41-2, 41-3, 19-5 41-3 og 42-2 ligger delvist i indvindingsoplandet til Lunborg og omegns Vandværk, som dermed er part i sagen. Indvindingsoplandet er områder med særlige drikkevandsinteresser OSD.

Aalborg Kommune finder at der skal foreligge dokumentation for, at der på disse arealer ikke sker en øget udvaskning med den påtænkte udvidelse.

Øvrige arealer ligger i områder med begrænset drikkevandsinteresser.

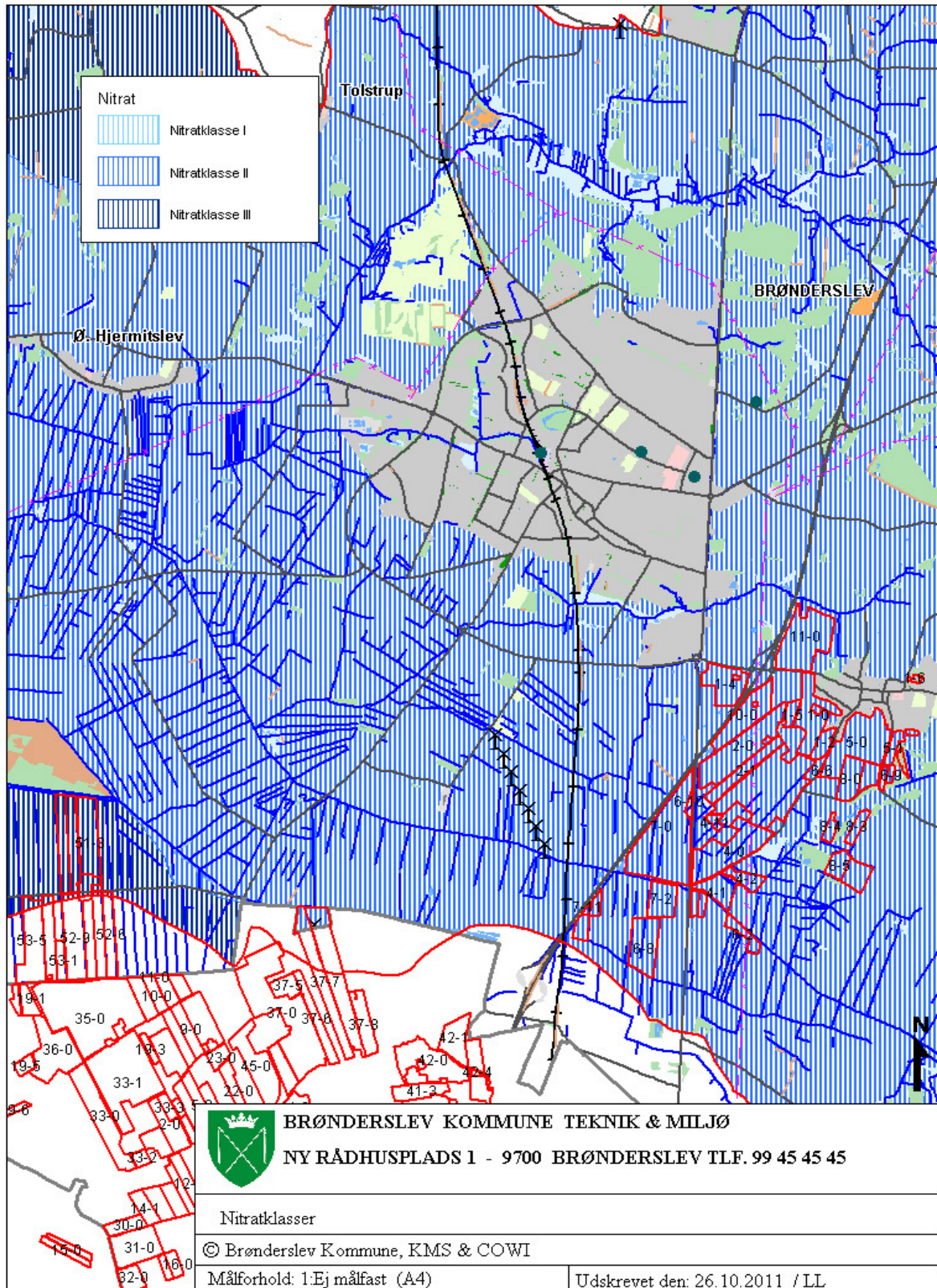
Øvrige bemærkninger

Aalborg Kommune har i øvrigt ikke bemærkninger til anvendelse af arealerne.

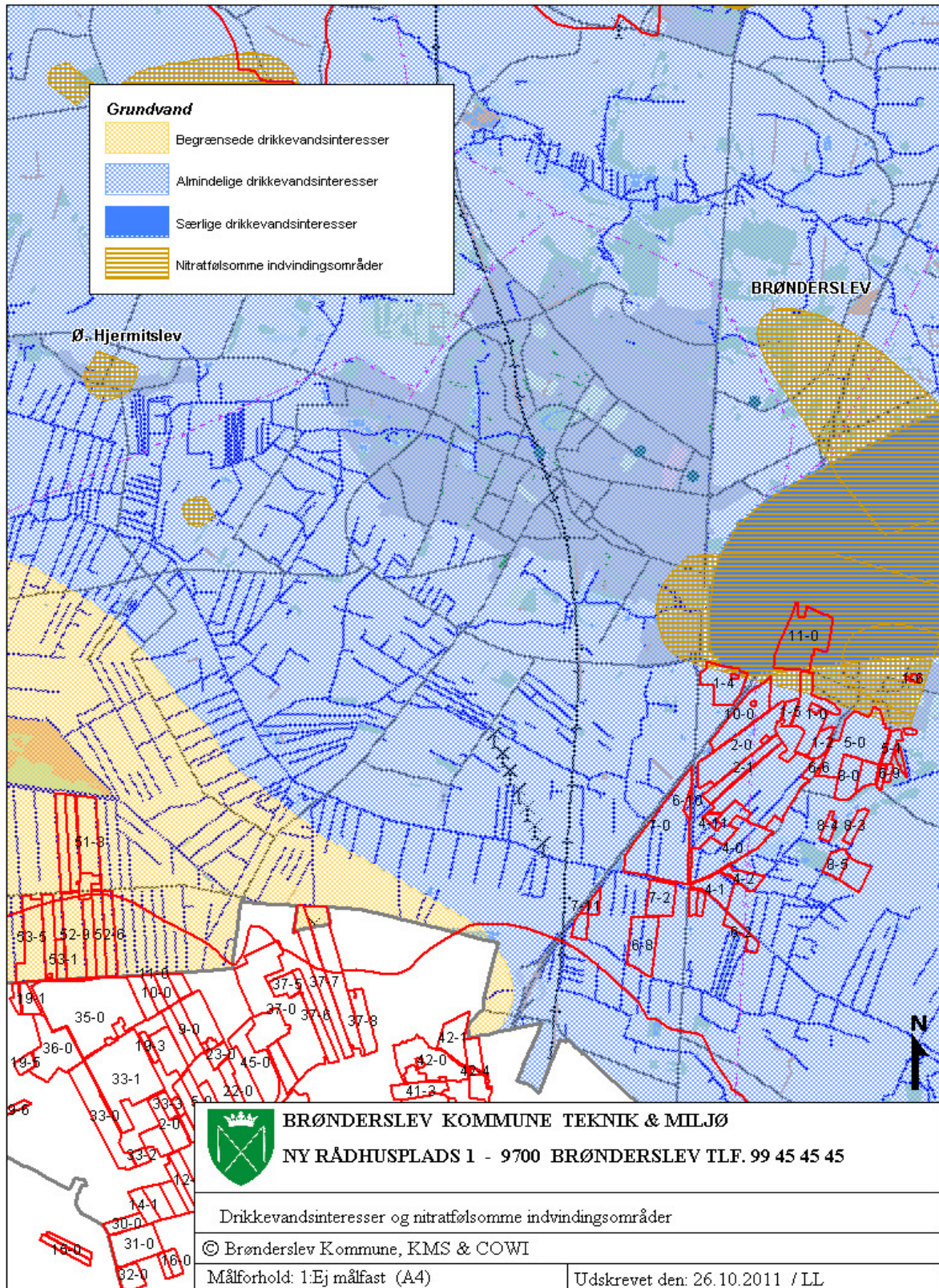
Venlig hilsen

Kirsten Dyhr-Jensen
Biolog
Landbrugsafdelingen

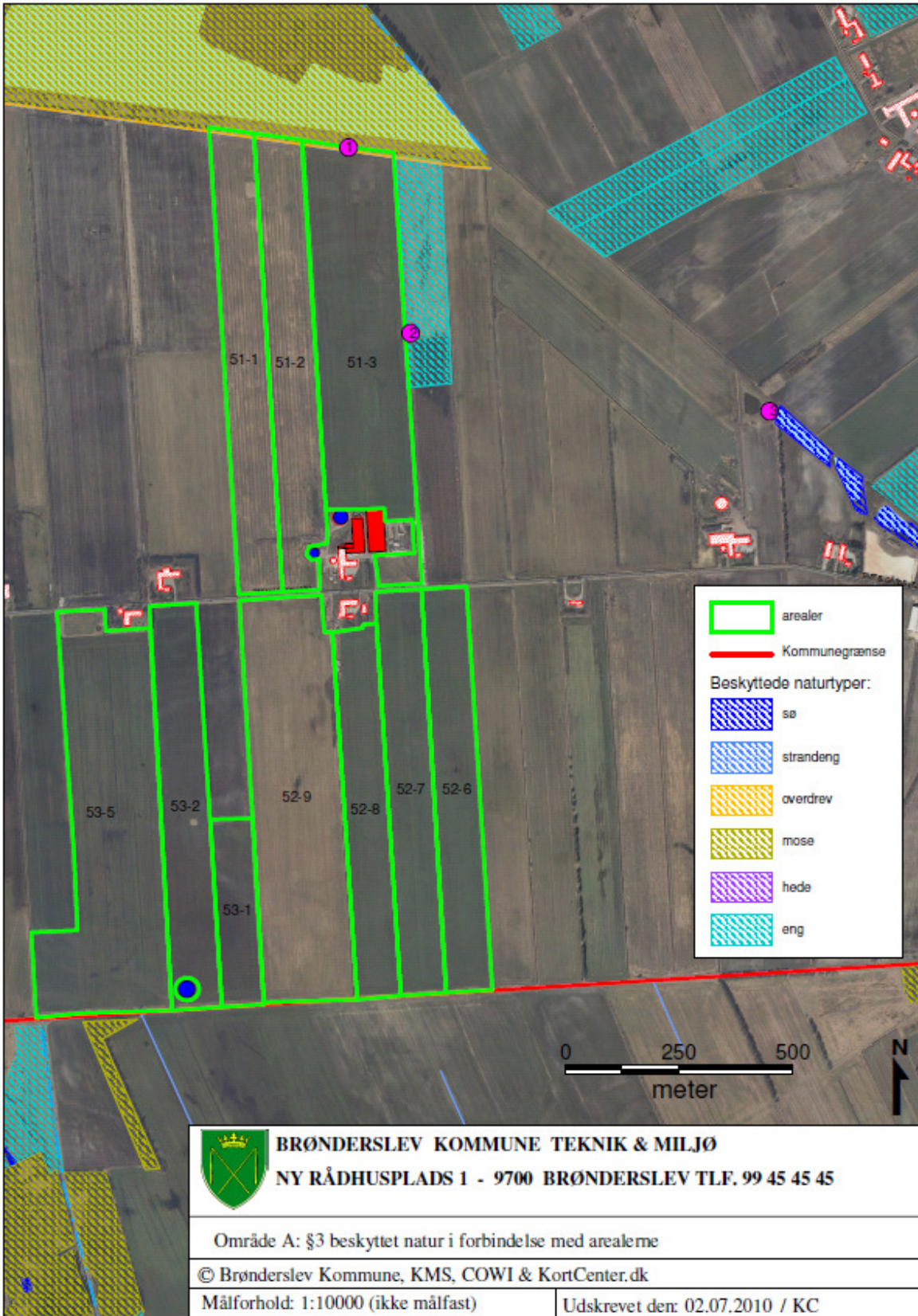
Bilag 11

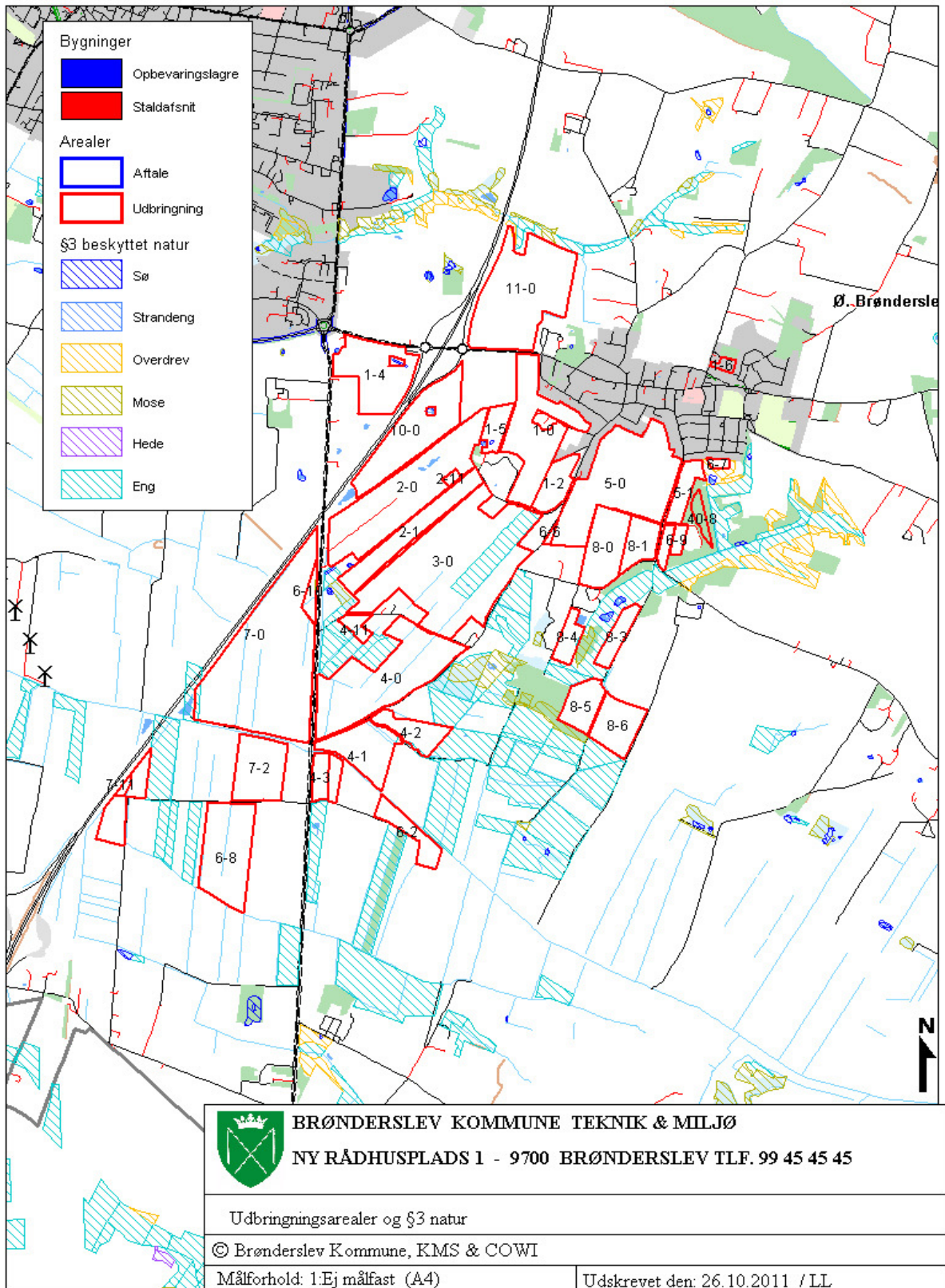
Bilag 13

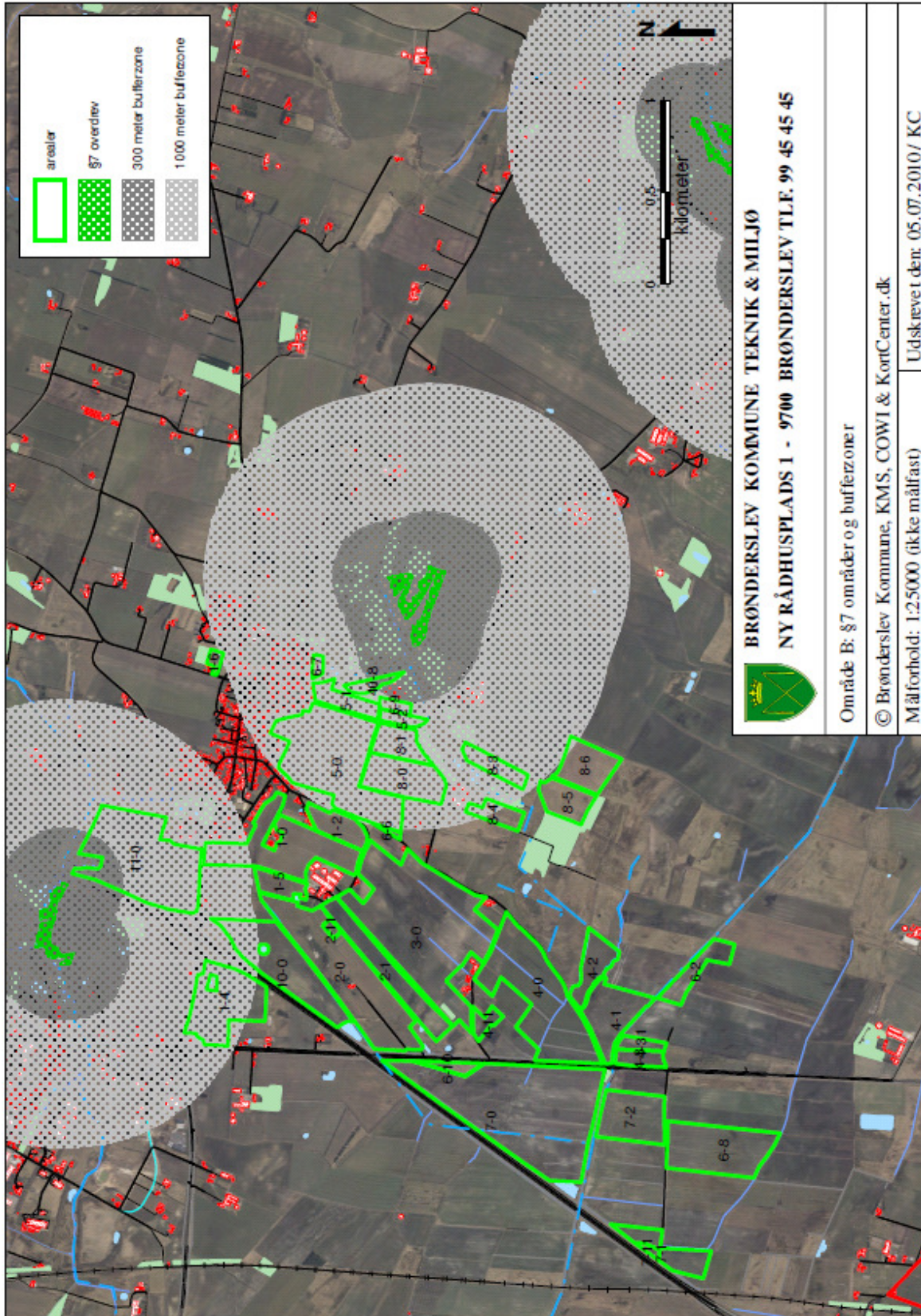
Bilag 14

Bilag 15

Bilag 16

Bilag 18 Ammoniakfordampning fra markfladen

Der findes ingen valide metoder til at beregne fladekildefordampningen, men via nogle scenarie betragtninger som bygger på det gamle amtsregneark og fra planteinfos regneark til fordampning af ammoniak ved udbringning, er det muligt at få et indblik i størrelsesordenen for fladekildefordampningen. Der er forudsat fornuftige vejrforhold, middel ruhed af opland og naturområde og slangeudlægning på sort jord med nedmuldning indenfor 6 timer. Hertil skal nævnes at hvis der er etableret en afgrøde reduceres tabet yderligere. En ændring af ruheden til lille for oplandet og stor for naturområdet ikke forøger depositionen væsentligt (fra 0,088 til 0,091 kg N/ha/år ved harmonital på 1,4 De/ha og afstand på 0 meter).

Scenariet betragtning af størrelsesordenen for fladekildefordampning af ammoniak

	Tab NH ₃	Deposition, kg N/ha/år			
		0 m	25 m	50 m	100 m
1,4 DE/ha	10,3	0,088	0,058	0,034	0,020
1,7 DE/ha	12,5	0,107	0,070	0,041	0,024
2,3 DE/ha	17,0	0,145	0,094	0,050	0,037

Af scenariet betragtningen ses at der ved et harmonital på 1,67 DE/ha som det er tilfældet på Tafelgårdsvej 168, kan forventes en deposition af kvælstof på ca. 0,05 kg N/ha/år i en afstand fra markfladen til naturpunktet på ca. 33 meter. Markerne grænser "direkte" op til Vildmosen, men der er faktisk en afstand på ca. 33 m til det udpegede område med skovbevokset tørvemose. Der er stillet krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle afgrøder og om ikke at anvende fast husdyrgødning på marker der ligger direkte op til Store Vildmose og reduceres fordampningen af ammoniak fra markfladen hvilket medfører at der afsættes mindre kvælstof til naturområdet. Direkte nedfældning halverer (mindst) tabet af ammoniak ved udbringning i forhold til med slæbeslanger og nedmuldning indenfor 6 timer som tallene bygger på. Med disse vilkår anses fladepåvirkningen at være meget begrænset og sammen med bidraget fra stald og lager stadig ikke at overskride niveauet på 0,3 kg N/ha/år i totalbelastning.

Elforbrug og elbesparelser

hos

Kvægbrug Taksvej 45

Inst. nr. 102601

Elforbrug 348.104 kWh

CVR.nr.
29255474
P nummer
1003202409

September 2010

Kontakt person
Lars Pedersen

Energirådgivning

Indledning

Denne rapport er resultatet af en undersøgelse af energiforbruget og besparelsesmulighederne på Kvægbrug Rapporten er udarbejdet af Nyfors ud fra Danske Elværkers Forenings koncept for energirådgivning.

Formålet med undersøgelsen er bl.a. at kortlægge energiforbruget med henblik på energistyring og dannelse af nøgletal samt at få afdækket mulighederne for energibesparelser.

Kvægbruget kan frit anvende de i rapporten beskrevne analyser og forslag til energibesparelser. Dog bør det kun ske efter en nærmere vurdering og detailprojektering, idet der i rapporten er tale om tekniske/økonomiske overslag, som forudsætter en yderligere vurdering før iværksættelse af forslagene. Til gengæld vil vi gerne have lov til at følge op på, om de i rapporten beskrevne besparelsesforslag bliver gennemført på gården.

Endvidere skal nævnes, at udover de økonomiske besparelser vil elbesparelserne også medføre miljøforbedringer i form af en reduktion i udslippet fra kraftværkerne.

Det skal i øvrigt bemærkes, at energirådgivningen hos Nyfors er ansvarlig efter reglerne i "Almindelige betingelser for Rådgivning 1989 (ABR 89)".

Såfremt der måtte være spørgsmål til rapportens indhold, er De velkommen til at rette henvendelse til Nyfors energirådgiver Mogens Baggesen på tlf. 96.45.34.23.

Brønderslev September 2010

Mogens Baggesen

Konklusion

I år 2010 brugte Kvægbruget 348.104 kWh elektricitet svarende til en eludgift på 299.369 kr.

Undersøgelsen viser, at Kvægbruget årligt kan spare i alt 148.799 kWh på elektricitet svarende til 42 % af elforbruget i år 2010. Der er allerede udført elbesparelser på 143.649 kWh. Som er en stor del af hele potentialet. Ved allerede udnyttelse af varmegenvinding er der opnået 49.549 kWh.

I forbindelse med opstart på rådgivning er der udført en grovanalyse af elforbruget og den afdækkede at der er et besparelses potentiale. Endvidere er der installeret malkerobotter og der er en øget produktion i mellemtiden.

Potentiale der er afdækket på denne måde er 106.000 kWh

Nr.	Besparelses-forslag	Elbesparelse		Investering	TBT	Overskud efter 4 år
		kWh/år	kr. /år			
3.1	Anvendelse af HF armaturer i ny stald og eksisterende bygning	11.250	9.675	Stor		Nej
3.1	Sluk af belysningsanlæg i dagtimerne	15.000	12.900	Er udført		51.600
3.3	Energibesparelse på drikkevand	2.000	1.720	Er udført		2.000
3.4	Naturligt ventilation	60.000	51.600	Er udført		206.400
3.6	Varmepumpe til køling Mælk	28.549	24.552	Er udført		98.208
3.6	Varmepumpe opvarmning Zip vand	21.000	18.060	Er udført		72.240
3.7	Frekvensstyret vacuum pumpe	9.000	7.740	Er udført		Ja
3.7	Ny skruekompresser	2.000	1.720	Er udført		Ja
	I alt besparelser	148.799	127.967			

Varme besparelser

	Konvertering fra olie til bio	36.000 kWh olie	36.000 kr besparelse	Ingen CO ₂ udledning	Er udført	
--	-------------------------------	-----------------	----------------------	---------------------------------	-----------	--

2 Kortlægning af energiforbrug

Elforbruget er opdelt på delområder, og den tidsmæssige fordeling over ugen er undersøgt. Formålet hermed er at kunne prioritere indsatsen ved undersøgelse af besparelsesmulighederne, vurdere størrelsen og værdien af mulige besparelser samt efterfølgende kontrollere effekten af gennemførte besparelser. Opdelingen er også nyttig ved igangsætning af energistyring.

Som udgangspunkt er anvendt et samlet elforbrug for 2011 på 348.107 kWh.

Opdelingen er gennemført ved optælling af de installerede effekter på de forskellige anlæg

Belysning	45000
Ventilation	60000
Gyllepumpning	10880
Køleanlæg mælk	35000
Malkeanlæg	28818
Trykluft	8000
Foderanlæg	54750
Silo	16000
Privat	6000
Motorer	50000
Øvrige motorer	15000
Andet	12392